

EKOID

siedziba:
40-236 Katowice
ul. Łączna 3/40

pracownia:
40-203 Katowice
ul. Roździeńskiego 188

tel/fax. (032) 255 28 23, 353 32 14 kom 515 165 251 e-mail : ekoid@ekoid.pl www.ekoid.pl NIP 954-178-24-09

Rodzaj opracowania: **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W REJONIE ULICY
WIEJSKIEJ W BYTOMIU

Zamawiający: Urząd Miejski w Bytomiu
ul. Parkowa 2
41-902 Bytom

Autorzy: mgr Justyna Borysewicz-Kubicka

Kierownik pracowni:

mgr Iwona Majewska – Durjasz

EKOID
Iwona Majewska-Durjasz
40-236 Katowice, ul. Łączna 3/40
tel./fax 32 255 28 23, 353 32 14
NIP 954-178-24-09

Katowice, styczeń 2018 r.

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1405 ze zm.).

Ja niżej podpisana Iwona Majewska – Durjasz jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

WYKSZTAŁCENIE	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
MGR GEOLOGII	IWONA MAJEWSKA-DURJASZ	 <p>Iwona Majewska-Durjasz 40-236 Katowice, Łączna 9/40 tel./fax 32 251 21 23, 353 32 14 NIP 664-778-24-09</p>
TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W REJONIE ULICY WIEJSKIEJ W BYTOMIU		
DATA OPRACOWANIA: STYCZEŃ 2018 r.		

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY.....	3
1.2. PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH ANALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
2.1. OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	6
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	9
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
3. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	9
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	10
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU POŁOŻONEGO W REJONIE ULICY WIEJSKIEJ W BYTOMIU	10
5.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA.....	10
5.1.1. <i>Ukształtowanie powierzchni terenu</i>	<i>10</i>
5.1.2. <i>Budowa geologiczna i warunki górnicze.....</i>	<i>11</i>
5.1.3. <i>Warunki hydrogeologiczne</i>	<i>12</i>
5.1.4. <i>Powierzchnia ziemi i gleby.....</i>	<i>13</i>
5.1.5. <i>Wody powierzchniowe</i>	<i>13</i>
5.1.6. <i>Warunki klimatyczne.....</i>	<i>14</i>
5.1.7. <i>Warunki florystyczno-faunistyczne</i>	<i>15</i>
5.1.8. <i>Walory krajobrazowe</i>	<i>17</i>
5.1.9. <i>Obszary chronione.....</i>	<i>17</i>
5.1.10. <i>Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi</i>	<i>18</i>
5.2. ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, A JEGO ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO SAMOREGENERACJI.....	18
5.3. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU POŁOŻONEGO W REJONIE ULICY WIEJSKIEJ W BYTOMIU	22
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	23
6.1. FORMY OCHRONY PRAWNEJ	23
6.1.1. <i>Lasy ochronne</i>	<i>23</i>
6.1.2. <i>Zasoby wodne.....</i>	<i>23</i>
6.1.3. <i>Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.....</i>	<i>24</i>
6.1.4. <i>Złoże kopalin.....</i>	<i>24</i>
6.1.5. <i>Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne</i>	<i>24</i>
6.1.6. <i>Grunty rolne i leśne.....</i>	<i>25</i>
6.1.7. <i>Walory krajobrazowe</i>	<i>26</i>
6.1.8. <i>Flora i fauna</i>	<i>26</i>
6.1.9. <i>Obszary chronione i korytarze ekologiczne.....</i>	<i>29</i>
6.1.10. <i>Obszary cenne przyrodniczo, a nie objęte ochroną</i>	<i>30</i>
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU.....	31
8. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030.....	34

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	36
9.1 ODDZIAŁYWANIA ROZWIĄZAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO: BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ŚREDNIO I DŁUGO TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE	36
10. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	38
11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	39
12. OBSZARY PROBLEMOWE.....	39
13. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	40
14. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ..	42
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	42

SPIS RYSUNKÓW:

Rys. 1	Lokalizacja terenu opracowania na tle granic administracyjnych Bytomia.....	6
Rys. 2	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem.....	7
Rys. 3	Lokalizacja obiektów zabytkowych i kulturowych w granicach opracowania	8
Rys. 4	Budowa geologiczna rejonu terenu opracowania	11
Rys. 5	Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie omawianego terenu (wg. PIG – stan na 01.05.2017 r.).....	12

SPIS TABEL:

Tabela 1	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz.112),	24
Tabela 2	Charakterystyka typów oddziaływań.....	37

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW TEKSTOWYCH:

Załącznik A	Kserokopia Opinii Sanitarnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu z dnia 30.11.2017 r. (znak pisma: ZNS/522-18-334/17);
Załącznik B	Kserokopia pisma Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24.11.2017 r. (znak pisma: WOOŚ.411.285.2017.PB);

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik nr 1	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1 : 2 000
----------------	---

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą nr XXVIII/367/16 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu, zmienioną uchwałą nr LV/674/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 października 2017 r. zmieniającą uchwałę nr XXVIII/367/16 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1405, z późn. zm.) oraz w pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24.11.2017 r. (znak pisma: WOOŚ.411.285.2017.PB) i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu z dnia 30.11.2017 r. (znak pisma: ZNS/522-18-334/17).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Urzędu Miejskiego w Bytomiu z siedzibą przy ul. Parkowej 2.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1405, z późn. zm.);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 519 z późniejszymi zmianami);
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 2134 z późniejszymi zmianami);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 788, z późn. zm.);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1161);
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1566);
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2017, poz. 2126);
- [1.2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112);

- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. 2003 Nr 192, poz. 1883);
- [1.2.10] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz.71);
- [1.2.11] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 2187, z późn. zm.);
- [1.2.12] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 2183);
- [1.2.13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz. 1409);
- [1.2.14] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408);
- [1.2.15] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2016, poz. 1967).

Ustawy i rozporządzenia te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

- [1.2.16] Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla miasta Bytomia na lata 2012-2015 z perspektywą lat 2016-2019. Wyk. Główny Instytut Górnictwa, Katowice, 2012;
- [1.2.17] Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r., zmienione uchwałą nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r. i uchwałą nr XXXVIII/485/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lutego 2017 r.
- [1.2.18] Opracowanie ekofizjograficzne dla Studium zagospodarowania przestrzennego miasta Bytom określające warunki geologiczno – górnicze, wyk. EKOID 2008r.;
- [1.2.19] Raport o stanie miasta Bytom 2014r. Bytom, 2015r.
- [1.2.20] Kondracki, 2001: Geografia fizyczna. PWN, Warszawa;
- [1.2.21] Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- [1.2.22] Mapa hydrogeologiczna Polski, Ark. Gliwice w skali 1:200 000;
- [1.2.23] Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia w skali 1:100 000;
- [1.2.24] Mapa hydrograficzna ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- [1.2.25] Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl)
- [1.2.26] Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl)
- [1.2.27] <http://sitplan.um.bytom.pl/iuip/mapa>

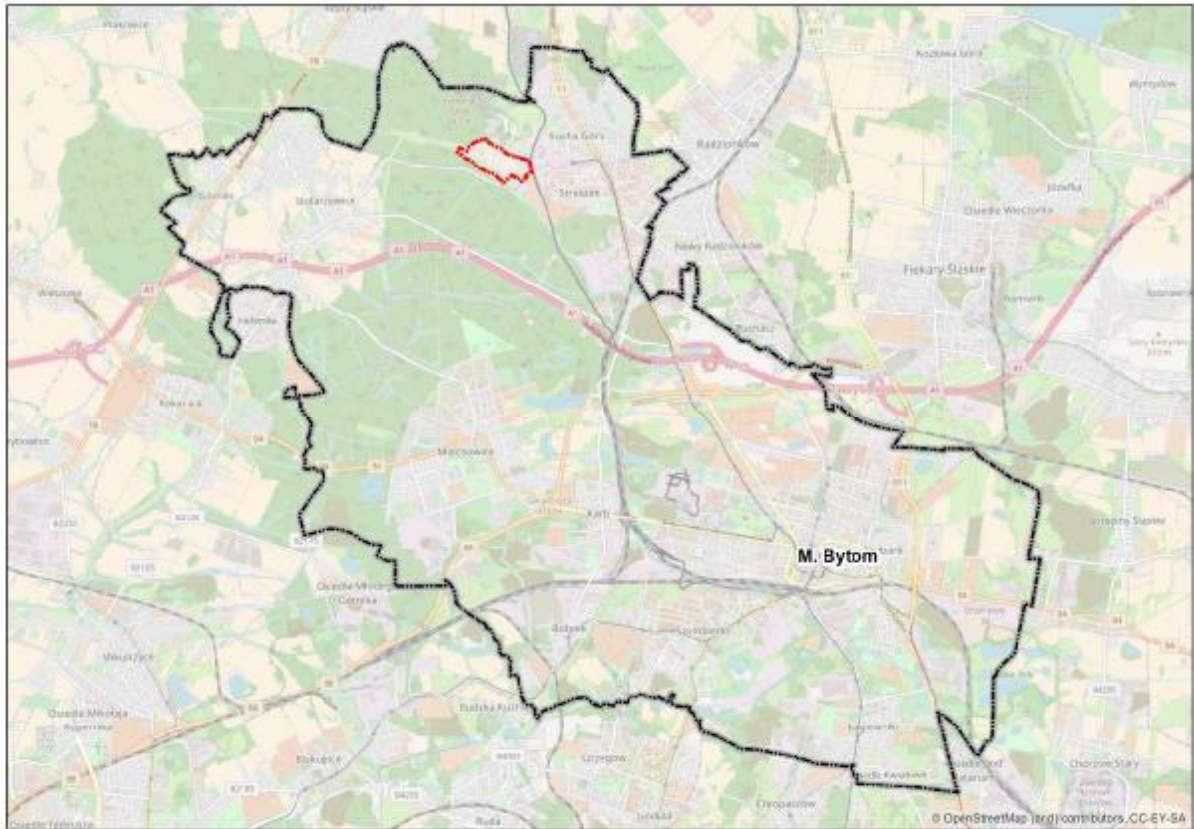
[1.2.28] www.katowice.pios.gov.pl (raporty i informacje o stanie środowiska w woj. śląskim);

[1.2.29] www.katowice.lasy.gov.pl;

[1.2.30] www.beta.btsearch.pl (styczeń, 2018r.);

2. Informacja o zawartości, głównych celach analizowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

2.1. Obszar opracowania i jego aktualne zagospodarowanie

Rys. 1 Lokalizacja terenu opracowania na tle granic administracyjnych Bytomia

Teren będący przedmiotem opracowania położony jest w południowej części Polski na obszarze województwa śląskiego w miejscowości Bytom, obręb Bobrowniki. Obszar objęty opracowaniem zajmuje powierzchnię około 31,9 ha. Analizowany obszar w około 50% zajmowany jest przez niską zabudowę mieszkalną jednorodzinna i w 50% przez tereny uprawne i zieleń nieurządzoną.

Omawiany obszar ograniczony jest:

- Od południa i zachodu obszarami leśnymi;
- Od północy graniczy z ulicą Błachówka;
- Od wschodu nasypem kolejowym zabytkowej linii kolejki wąskotorowej oraz terenem rodzinnych ogródków działkowych;

Rys. 2 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem

Na północ od granic terenu umiejscowiony jest w odległości około 500m ośrodek sportowo-rekreacyjny „Dolomity – Sportowa Dolina”.

Na północny-zachód od granic terenu opracowania zlokalizowany jest Rezerwat „Segiet”. Północno-zachodni fragment terenu opracowania położony jest w zasięgu otuliny Rezerwatu „Segiet”.

Na północny-wschód od granic terenu będącego przedmiotem niniejszego opracowania w odległości około 600 m jest umiejscowiony teren byłego zakładu produkcyjnego JOPEK-Fabryka Ceramiki Budowlanej.

W odległości około 2,0 km w kierunku północno-wschodnim zlokalizowany jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Suchogórski Labirynt Skalny”.

Bezpośrednio w kierunku południowym w odległości ok. 1,3 km przebiega szlak komunikacyjny autostrada A1 .

W odległości do 1,0 km na wschód od granic przedmiotowego terenu znajduje się zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna osiedla Stroszek.

W granicach terenu będącego przedmiotem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowane są obiekty zabytkowe ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków. Są nimi:

1. dom mieszkalny przy ul. Blachówka 23
2. dom mieszkalny przy ul. Władysława Łokietka 23,
3. Obiekt małej architektury o wartościach kulturowych - krucyfiks z początku XX w. zlokalizowany obok budynku położonego przy ul. Blachówka 45.

Poglądową lokalizację obiektów zabytkowych i kulturowych przedstawia poniższy rysunek.

Rys. 3 Lokalizacja obiektów zabytkowych i kulturowych w granicach opracowania

Zaopatrzenie w media

Przez południową część przedmiotowego terenu równoleżnikowo przebiega dwutorowa linia elektroenergetyczna 400 kV Wielopole – Joachimów + Rokitnica – Łagisza wraz z pasem technologicznym i linia elektroenergetyczna 220 kV Blachownia – Łagisza wraz z pasem technologicznym. Przez centralną część przedmiotowego terenu południkowo przebiega linia napowietrzna WN 110 kV wraz ze strefą ochronną.

Przez południową część analizowanego obszaru przebiega wodociąg magistralny DN 350 mm, natomiast przez wschodnią wodociąg magistralny DN 500 mm.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

W planie przedstawionym do oceny ustala się następujące przeznaczenia podstawowe terenów:

- a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **ZP** – teren zieleni urządzonej,
- c) **ZN** – teren zieleni nieurządzonej,
- d) **WP** – teren wód powierzchniowych płynących,
- e) **KDZ** – teren drogi publicznej klasy zbiorczej,
- f) **KDD** – teren drogi publicznej klasy dojazdowej,
- g) **KDW** – teren drogi wewnętrznej,
- h) **KDX** – teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego.

Oceniany projekt planu wprowadza w większości takie przeznaczenia terenu, które nawiązują do istniejących już form zagospodarowania. W stosunku do stanu istniejącego oceniany projekt planu przewiduje poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem obszarów biologicznie czynnych, a także wydzielenie projektowanej w północno-zachodniej części obszaru planu drogi dojazdowej łączącej ulicę Wiejską z ulicą Błachówka w Bytomiu zgodnie z istniejącą granicą lasu, w nawiązaniu do dokonanego w międzyczasie geodezyjnego podziału nieruchomości.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego generalnie realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

Ponadto, uwzględnia założenia ochrony środowiska gruntowo – wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Projekt planu nie stoi w sprzeczności z założeniami takich dokumentów jak:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjęty uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi.

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak: powietrze, wody powierzchniowe, czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również na przedmiotowym terenie podlega monitoringowi prowadzonemu m. in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

W ocenianym projekcie *planu* wprowadzono zapisy dotyczące zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci ustaleń, nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

W związku z powyższym, za wystarczający uznaje się generalnie wspomniany monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu

5.1. Stan zasobów środowiska

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000), teren opracowania położony jest w obrębie prowincji Wyżyn Polskich (34), na obszarze podprowincji Wyżyny Śląsko – Krakowskiej (341), makroregionu Wyżyny Śląskiej (341.1), w mezoregionie Garb Tarnogórski (341.12).

Obszar objęty projektem planu obejmuje w znacznej części tereny biologicznie czynne o charakterze rolniczym takie jak: łąki, pola uprawne. Powierzchnie biologicznie czynne są poroździelane przez skupienia zabudowy.

Przez obszar opracowania nie przebiegają korytarze migracji o charakterze regionalnym i ponadregionalnym wyznaczone na terenie województwa śląskiego.

5.1.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

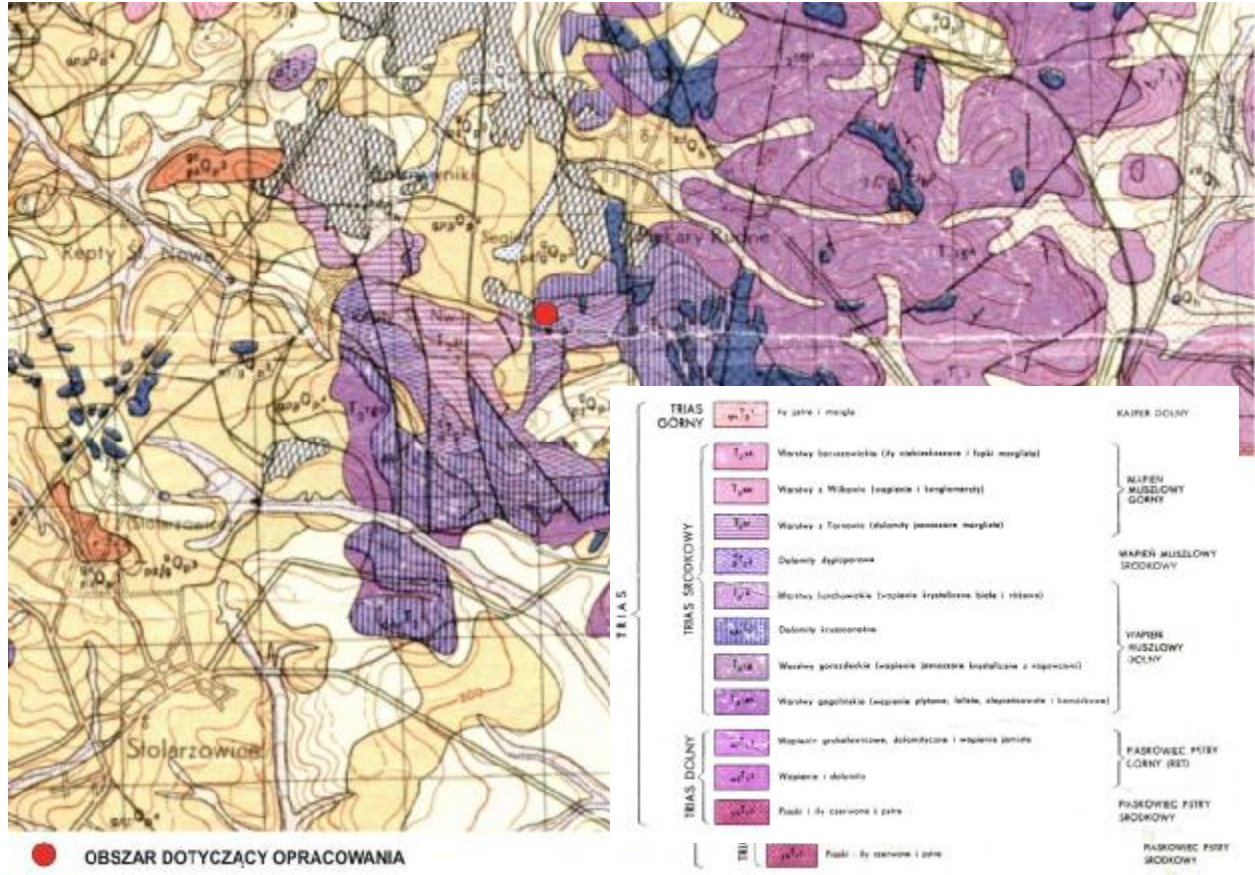
Rzeźba przedmiotowego terenu jest zróżnicowana.

W północno-zachodniej części terenu zlokalizowane jest lokalne wyniesienie, gdzie rzędne wysokościowe osiągają ok. 315 m n.p.m. Z tego miejsca powierzchnia terenu opada w kierunku południowym.

Pod względem wysokościowym ze wspomnianym wyniesieniem na południu kontrastuje część terenu obejmująca znaczną część doliny cieków wodnych, gdzie rzędne w najniższym miejscu osiągają ok. 295 m n.p.m.

5.1.2. Budowa geologiczna i warunki górnicze

Budowa geologiczna przedmiotowego terenu to przede wszystkim utwory triasowe zwłaszcza piaskowca pstrego. Górne partie piaskowca pstrego zawierają widoczne morskie osady węglanowe (wapienie) wykształcone w formie dolomitów kruszonośnych. Występują w zagłębieniach dolomitów limonity (niskoprocentowe rudy żelaza).

Rys. 4 Budowa geologiczna rejonu terenu opracowania

W granicach terenu opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Nie występują tu obszary dawnej płytkiej eksploatacji górniczej. Na przedmiotowym terenie brak zinventaryzowanych danych szybów, szybków i sztolni.

5.1.3. Warunki hydrogeologiczne

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski, przyjętego w treści seryjnych *Map hydrogeologicznych Polski, w skali 1:200 000 – Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa*, analizowany teren położony jest w regionie Bytomsko – Olkuskim (XV), gdzie główny poziom użytkowy występuje w utworach triasu środkowego i dolnego, gdzie kolektorem wód typu szczelinowatego są wapienie i dolomity.

Mniejsze znaczenie mają poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych, gdzie kolektorem są piaski, a rzadziej żwiry.

Teren opracowania leży w zasięgu odwadniającego wpływu kopalń węgla kamiennego.

Teren opracowania, na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego – stan na 01.05.2017 r., jest zlokalizowany w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Północna część terenu jest zlokalizowana w zasięgu GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” o typie krasowo – szczelinowym w utworach triasowych. Natomiast południowa część terenu znajduje się w zasięgu GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”, również o typie krasowo – szczelinowym w utworach triasowych. Zgodnie z materiałami archiwalnymi stopień zagrożenia zbiorników wód podziemnych w omawianym obszarze jest średni, bądź niski.

Lokalizację terenu opracowania na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) przedstawiono na poniższym rysunku.

Rys. 5 Zasięg Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w rejonie omawianego terenu (wg. PIG – stan na 01.05.2017 r.)

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Zgodnie z podziałem Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) przedmiotowy teren pozostaje w zasięgu JCWPd nr 111 (PLGW2000111).

Zgodnie z Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami stan chemiczny oraz stan ilościowy wspomnianej JCWPd określone zostały jako słabe, przy czym możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona.

5.1.4. Powierzchnia ziemi i gleby

Miasto Bytom charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem ukształtowania się gleby. Można wyróżnić tu następujące typy:

- rędziny - gleby na ogół żyzne, jednak z powodu trudności w ich uprawianiu zakwalifikowane są do klasy bonitacyjnej IIIb, IV,
- zdegradowane rędziny klasy V,
- brunatne - mało żyzne, wytworzone pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń i gleby bielcowe charakteryzujące się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, o klasie IVb i V,
- zabagnione i bagienne z wysokim poziomem wody gruntowej V i VI klasy bonitacyjnej,
- antropogeniczne – związane są z terenami przemysłowymi, zabudową mieszkaniową oraz sąsiedztwem dróg.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi gleby w Bytomiu w większości są zanieczyszczone substancjami wprowadzonymi przez opady atmosferyczne, spaliny samochodowe oraz przez stosowanie nawozów sztucznych. Przyczyną tego typu zanieczyszczeń były i są: pyły, pary oraz gazy emitowane przez różnego rodzaju zakłady przemysłowe, energetykę, transport i kopalnictwo.

Na obszarze Bytomia stwierdza się zanieczyszczenie gleb metalami, wynikające zarówno z rozwoju górnictwa jak i budowy geologicznej podłoża. Bez wątplenia o stopniu zanieczyszczenia gleb zadecydowało tutaj górnictwo rud cynkowo-ołowiowych oraz lokalizacja zakładów przetwórstwa tych rud i składowiska odpadów pochodzących z przemysłu cynkowo-ołowiowego.

Drugim istotnym źródłem zanieczyszczeń metalami było hutnictwo żelaza i stali oraz energetyka.

5.1.5. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym teren opracowania jest położony w zlewni ciek wodnego (zlewnia V rzędu rzeki Wisły), stanowiącego dopływ Szarlejki i przepływającego w południowej części przedmiotowego obszaru.

Ciek wodny przepływający przez południową część terenu objętego ocenianym projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* nie został wskazany na mapach zagrożenia powodziowego publikowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. Na przedmiotowym terenie, zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Bytomiu, nie odnotowano zgłoszeń o wylewaniu potoku i zalewaniu terenów przyległych, co wynika z bardzo małego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i podtopień w tym rejonie, znajdującego potwierdzenie w mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Zgodnie z *Mapą hydrograficzną Polski* na południu terenu w rejonie doliny cieku występują płytkie wody gruntowe zalegające do 1 m p.p.t.

Jednolite części wód powierzchniowych

Przedmiotowy obszar znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Szarlejka” (kod: PLRW20007212669), stanowiącej silnie zmienioną część wód, której stan jest zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych zagrożona. Dla omawianej JCWP ustanowiono odstępstwo ze względu na wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, co generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 roku.

5.1.6. Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), analizowany teren należy zaliczyć do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka).

Zasadniczy wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych na terenie miasta, jak również w obrębie omawianego terenu, mają wpływy oceaniczne oraz sporadyczne oddziaływania docierające tu od południowego zachodu przez Bramę Morawską mas powietrza zwrotnikowego. Docierają tu również zimne masy powietrza arktycznego z północy - głównie w chłodnej połowie roku.

Wilgotność względna powietrza waha się od 68 do 84%. Średnia temperatura stycznia wynosi ok. -3 °C, lipca +16,8 °C, roczna +8,12 °C. Średnia roczna suma opadów wynosi ok. 723 mm, najwyższe opady są w lipcu, a najniższe w lutym. Bytom, podobnie jak i cały obszar Aglomeracji Górnośląskiej, cechuje także dość długi okres zalegania pokrywy śnieżnej oraz stosunkowo duża jej przeciętna grubość w porównaniu do nizinnych terenów Polski środkowej.

Warunki aerosanitarne

Bezpośrednio na przedmiotowym terenie nie jest prowadzony monitoring jakości powietrza.

Na warunki aerosanitarne na przedmiotowym terenie mają między innymi wpływ zanieczyszczenia pochodzące z emitorów punktowych, a także liniowych. Do punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego należą zabudowania w obrębie których dochodzi do emisji szkodliwych związków powstających w procesie grzewczym (efekt tzw. „niskiej emisji”). Liniowymi źródłami emisji zanieczyszczeń są natomiast ciągi komunikacyjne w tym przede wszystkim autostrada A1, generujące do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia w postaci spalin samochodowych. Zanieczyszczenia mogą tutaj być również nawiewane z terenów przyległych, głównie z tych rozciągających się na wschód od granic opracowania.

5.1.7. Warunki florystyczno-faunistyczne

Flora

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza (2008), obszar planu jest zlokalizowany w zasięgu Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Działu Wyżyn Połudnowopolskich, Krainy Górnoszląskiej i Okręgu Górnoszląskiego Właściwego. Teren jest zlokalizowany na granicy dwóch podokręgów. Zachodnia i środkowa część terenu należy do Podokręgu Zabrzeżsko – Tarnogórskiego, natomiast część wschodnia do Podokręgu Bytomsko – Mysłowickiego.

Do potencjalnej roślinności naturalnej (Matuszkiewicz, 2008) północnej części omawianego terenu należą zbiorowiska żyznych buczyn *Dentario enneaphyllidis – Fagetum*. Na pozostałym terenie do potencjalnych zbiorowisk naturalnych należą lasy grądowe *Tilio-Carpinetum*.

Na przestrzeni lat pod wpływem antropopresji (osadnictwa, rolnictwa i innej działalności gospodarczej) pierwotne siedliska ulegały przekształceniom, co pociągało za sobą zmiany w fizjonomii i strukturze gatunkowej poszczególnych fitocenoz.

W związku z powyższym roślinność na przeważającej powierzchni w granicach opracowania wyraźnie odbiega od potencjalnego stanu naturalnego.

Do siedlisk występujących w granicach opracowania należą przede wszystkim otwarte tereny rolne w postaci pól uprawnych, fragmenty zadrzewień, siedliska wodne związane z ciekami wodnymi, a ponadto siedliska typowo antropogeniczne, do których należy zaliczyć tereny zieleni urządzonej oraz obszary ruderalne takie jak nieużytki porośnięte roślinnością spontaniczną.

Południowe fragmenty terenu opracowania zajmuje roślinność związana z doliną cieku wodnego. W pobliżu cieku swój udział mają również wierzby (*Salix sp.*).

Rozproszone zadrzewienia o charakterze śródpolnym są również elementem agrocenoz, które wzbogacają omawiane ekosystemy i pełnią określone funkcje ekologiczne, na przykład stanowią schronienie i bazę pokarmową dla zwierząt. Pośród zadrzewień wyróżnić należy te lokalnie towarzyszące ciekom wodnym pośród terenów otwartych.

Znaczną część siedlisk nieleśnych w granicach opracowania zajmują użytki rolne w postaci pól uprawnych. Uprawom rolnym powszechnie towarzyszą gatunki synantropijne, których skład gatunkowy jest uzależniony od charakteru prowadzonej uprawy. Często są to zespoły chwastów upraw należące pod względem fitosocjologicznym do klasy *Stellarietea mediae*.

Wśród zbiorowisk nieleśnych na wyróżnienie zasługują również zbiorowiska i gatunki związane z siedliskami wodnymi. Obecność powyższych siedlisk w granicach opracowania związana jest ściśle z obecnością cieków powierzchniowych. W ich strefie przybrzeżnej, a lokalnie także w podmokłych zagłębieniach terenu wykształca się roślinność szuwarowa, która może być tworzona przez takie gatunki jak pałka (*Typha sp.*), manna mielec (*Glyceria maxima*) czy trzcina pospolita (*Phragmites australis*).

W obszarach zabudowanych przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne zlokalizowane wśród ogrodów. W sąsiedztwie zabudowy występują często płaty zieleni urządzonej w postaci trawników lub rabat z zielnymi gatunkami ozdobnymi lub użytkowymi, którym towarzyszą również ozdobne lub/i owocowe drzewa i krzewy.

Nieodłącznym elementem szaty roślinnej terenów zabudowanych (zainwestowanych) są płaty zbiorowisk ruderalnych (nieużytków) występujących na przykład przy ogrodzeniach, zabudowaniach czy na przydrożach. Porastają je gatunki synantropijne, odporne na działanie lokalnych stresorów, do których często należą rośliny nitrofilne preferujące podłoża bogate w związki azotowe. Elementem zieleni nieurządzonej na obszarze opracowania są także wydeptywane powierzchnie antropogeniczne często towarzyszące ciągom komunikacyjnym. Zbiorowiska tu występujące złożone są głównie z gatunków znoszących uszkodzenia mechaniczne, takich jak na przykład babka zwyczajna (*Plantago major*).

Fauna

Skład gatunkowy fauny jest w znacznej mierze uwarunkowany charakterem siedlisk występujących w granicach omawianego terenu. W związku z tym występują tutaj przede wszystkim gatunki związane z terenami otwartymi (rolnymi), zabudowaniami, a ponadto siedliskami wodnymi, a w pewnym stopniu także zadrzewieniami.

Do ssaków występujących na terenie opracowania należą potencjalnie pospolite i powszechnie występujące gatunki. Należą do nich między innymi: sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*) czy gatunki drapieżne jak lis (*Vulpes vulpes*). Istnieją tutaj również sprzyjające siedliska dla zająca szaraka (*Lepus europaeus*) i licznych gryzoni jak myszy czy norniki, a ponadto przedstawiciele ryjówkowształtnych jak kret (*Talpa europaea*). W rejonach zadrzewionych może pojawiać się również należąca do gryzoni wiewiórka (*Sciurus vulgaris*) i przedstawiciel jeżokształtnych - jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*). Mogą pojawiać się tutaj również przedstawiciele rzędu nietoperzy, przede wszystkim gatunki związane z osadami ludzkimi (zabudowaniami). W granicach opracowania nie stwierdzono jednak wyrobisk mających połączenia z powierzchnią, które mogłyby stanowić potencjalne miejsca schronienia nietoperzy. Potwierdzone miejsca wlotów i wylotów chiropterofauny znajdują się na północ od granic analizowanego terenu i oddziela je od obszaru będącego przedmiotem niniejszego opracowania istniejąca zabudowa mieszkaniowa, teren sportowo-rekreacyjny i teren leśny.

Zróżnicowanie siedlisk na terenie opracowania powoduje, iż stosunkowo licznie reprezentowana jest tutaj awifauna, pośród której występują gatunki związane z terenami otwartymi, zadrzewieniami i lasami, a ponadto siedliskami wodnymi, a wśród nich m.in. sikora bogatka (*Parus major*) i modraszka (*Cyanistes caeruleus*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), sroka (*Pica pica*), sójka (*Garrulus glandarius*), rudzik (*Erithacus rubecula*), zięba (*Fringilla coelebs*), szpak (*Sturnus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), skowronek polny (*Alauda arvensis*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), pleszka (*Phoenicurus phoenicurus*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), kukułka (*Cuculus canorus*) oraz na terenach rolnych – bażant (*Phasianus colchicus*).

Siedliska wodne i wilgotne na terenie opracowania są potencjalnym miejscem występowania płazów takich jak stosunkowo pospolite: żaba trawna (*Rana temporaria*), ropucha szara (*Bufo bufo*) czy żaba wodna (*Pelophylax esculentus*) i żaba jeziorkowa (*Pelophylax lessonae*).

Gady terenu mogą być reprezentowane przez jaszczurkę zwinkę (*Lacerta agilis*) czy zaskrońca zwyczajnego (*Natrix natrix*).

Bez wątplenia najliczniej reprezentowane w granicach opracowania są pajęczaki i owady. Wśród owadów spotkać można przedstawicieli różnych grup systematycznych zajmujących zróżnicowane

siedliska, w tym między innymi przedstawicieli prostoskrzydłych, chrząszczy, muchówek, błonkówek czy pluskwiaków różnoskrzydłych.

5.1.8. Walory krajobrazowe

W granicach planu dominuje krajobraz kulturowy, który poza obszarami zabudowanymi ma głównie charakter rolniczy, charakteryzujący się obecnością pól uprawnych. Jest on lokalnie urozmaicany przez obecność zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, a także cieków powierzchniowych. Zwarty zadrzewiony obszar występuje głównie poza granicami terenu opracowania.

Krajobraz obejmujący obszary zabudowane występuje przede wszystkim w północnej, zachodniej i wschodniej części terenu, gdzie przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne.

Istotnym czynnikiem determinującym krajobraz przedmiotowego terenu (rozcinającym kompleksy upraw czy zabudowań) są ciągi komunikacyjne.

5.1.9. Obszary chronione

Praktycznie cały teren objęty projektem planu (za wyjątkiem jego wschodniego fragmentu) pozostaje w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „**Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie**” (PLH 240003).

Obszar ten został utworzony w rejonie systemu podziemnych wyrobisk po eksploatacji kruszców metali. Ostoja stanowi drugie co do wielkości zimowisko nietoperzy w Polsce, których liczba podczas zimowania w podziemiach dochodzi do kilkunastu tysięcy osobników. Obiekty są zasiedlane przez nietoperze również w sezonie letnim. W granicach ostoi stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy, w tym między innymi: mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*) nocek Natterera (*Myotis nattereri*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*) czy gacek szary (*Plecotus austriacus*), a ponadto nocek duży (*Myotis myotis*) – gatunek z załącznika nr II Dyrektywy Siedliskowej. Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych, do głównych zagrożeń i presji dla omawianego obszaru Natura 2000 są zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi.

Północno-zachodni fragment terenu opracowania położony jest w zasięgu otuliny Rezerwatu „Segiet”.

Poza ww. nie występują tutaj inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Nie ma tu również pomników przyrody.

Środkowa i zachodnia część terenu opracowania położona jest w zasięgu obszaru wpisanego na listę UNESCO - Rezerwat Segiet będący fragmentem krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry wpisany na listę 9 lipca 2017 r. Przez teren opracowania przebiega ponadto granica strefy buforowej od obszaru wpisanego na listę UNESCO.

5.1.10. Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi

Rzeźba terenu oraz charakter zagospodarowania stanowią o wielu powiązaniach przyrodniczych przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi. Nie mniej należy podkreślić, iż aktualnie teren funkcjonalnie i przestrzennie jest powiązany przede wszystkim z obszarami zlokalizowanymi na zachodzie i wschodzie za pośrednictwem koryta cieku wodnego.

Wymiana biologiczna między terenem opracowania, a terenami przyległymi od południa, południowego wschodu i zachodu jest możliwa, za sprawą sąsiedztwa obszarów biologicznie czynnych, przede wszystkim lasów i zadrzewień oraz powierzchni otwartych pól. Jedynie od strony wschodniej i północnej powiązania są ograniczone obecnością zabudowy o stosunkowo zwartej zabudowie. W centralnej części obszaru swobodna migracja wewnątrz terenu jest także w pewien sposób ograniczona z uwagi na koncentrację zabudowy i lokalnych ciągów komunikacyjnych.

Istotnymi łącznikami funkcjonalno-przestrzennymi z terenami przyległymi ze względu na ukształtowanie terenu jak i występujące w ich rejonie siedliska są doliny cieków wodnych.

Warto również wspomnieć, iż niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak pobocza dróg także umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się (migrację) gatunków. Dotyczy to jednak głównie kosmopolitycznych i wiatrosiewnych gatunków roślin.

Teren jest zlokalizowany poza istotnymi korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi na terenie województwa śląskiego czy kraju.

5.2. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”), ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemu zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi charakter naturalnych siedlisk, które tu niegdyś występowały oraz od stopnia przekształcenia pierwotnego środowiska. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne.

Lokalny stan środowiska na określonym obszarze kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową powiązań z otoczeniem.

Na skutek wieloletniego wpływu człowieka wiele komponentów środowiska w granicach terenu objętego opracowaniem podlegało przekształceniom i stale pozostaje pod wpływem oddziaływań antropogenicznych.

Degradacja lokalnego środowiska w granicach opracowania jest związana przede wszystkim z rozwojem osadnictwa i infrastruktury komunikacyjnej, a także z działalnością gospodarczą.

Przekształcenia powierzchni ziemi i środowiska gruntowego

Jednym z najbardziej widocznych przejawów przekształcenia środowiska naturalnego są zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi oraz przeobrażeniu szaty roślinnej. W granicach opracowania roślinność zdecydowanie odbiega od potencjalnego stanu naturalnego.

Trwałe i praktycznie nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi mają miejsce przede wszystkim na obszarach zabudowanych oraz w rejonach infrastruktury komunikacyjnej, gdzie powierzchnie biologicznie czynne były niwelowane i zajmowane na rzecz zabudowań oraz powierzchni utwardzonych i szczelnych. Jednym z widocznych zmian powierzchni jest także regulacja cieków i umacnianie koryt, co można zaobserwować na przykład w południowej części terenu.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi grunty w Bytomiu są w większości zanieczyszczone substancjami wprowadzonymi przez opady atmosferyczne, spaliny samochodowe oraz przez stosowanie nawozów sztucznych. Ponadto, na obszarze Bytomia stwierdzono zanieczyszczenie gleb metalami, wynikające zarówno z rozwoju górnictwa jak i specyficznej budowy geologicznej podłoża. Bez wątplenia o stopniu zanieczyszczenia gleb zdecydowało tutaj górnictwo rud cynkowo-ołowiowych oraz lokalizacja zakładów przetwórstwa tych rud i składowiska odpadów pochodzących z przemysłu cynkowo-ołowiowego.

Przekształcenia biocenozy

Przykładem przeobrażeń szaty roślinnej jest wyraźne ograniczenie obszarów leśnych na przestrzeni lat, spowodowane zajmowaniem gruntów na potrzeby rolnictwa i osadnictwa.

Działalność gospodarcza i osadnictwo na tym terenie spowodowały zmniejszenie ogólnej lesistości. W przypadku zaprzestania użytkowania pól uprawnych dochodzi do spontanicznej sukcesji roślinnej. Na nieużytkach może dochodzić do rozwoju i ekspansji gatunków synantropijnych o szerokiej tolerancji siedliskowej i ubożeniu florystycznym zbiorowisk.

W kontekście przekształceń szaty roślinnej należy zwrócić również uwagę także na takie czynniki jak wycinka zieleni w dolinach rzecznych, czy też zjawisko przenikania („ucieczek”) uprawianych gatunków ozdobnych do zbiorowisk naturalnych lub półnaturalnych.

Przeobrażenia szaty roślinnej i siedlisk przyrodniczych pociągnęły za sobą widoczne zmiany w składzie gatunkowym zwierząt. Wraz z rozwojem rolnictwa i osadnictwa pojawiły się gatunki związane z terenami otwartymi oraz siedzibami ludzkimi.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Z intensyfikacją zabudowy oraz nasileniem ruchu samochodowego bezpośrednio wiąże się problem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Warunki aerosanitarne na terenie są kształtowane zarówno przez czynniki wewnętrzne (w granicach opracowania) jak i zewnętrzne (poza przedmiotowym terenem). Występująca w granicach terenu objętego opracowaniem zabudowa mieszkaniowa jest źródłem występowania tzw. niskiej emisji nasilającej się w sezonie grzewczym, co znajduje odzwierciedlenie we wzrostach stężeń pyłu zawieszonego PM 10 i benzo(a)pirenu. Problem niskiej emisji związany jest z wykorzystywaniem węgla jako głównego paliwa do produkcji ciepła w gospodarstwach domowych zaopatrywanych z indywidualnych systemów grzewczych.

Oprócz emitorów punktowych wpływ na warunki aerosanitarnie mają liniowe źródła emisji zanieczyszczeń jakim są główne ciągi komunikacyjne, generujące do powietrza atmosferycznego zanieczyszczenia w postaci spalin samochodowych.

Warunki aerosanitarnie charakteryzują się zmiennością w czasie i przestrzeni.

Zgodnie z Aktualnym Stanem jakości powietrza w województwie śląskim prezentowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie Bytomia średnie stężenia substancji w 2015 roku kształtowały się następująco: PM10 – 44 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, PM2,5 – 29 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, C₆H₆ – 2,3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, NO₂ – 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, Pb – 0,04 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Należy więc stwierdzić, że średnie stężenia pyłu zawieszanego przekraczały poziomy dopuszczalne.

Emisja hałasu

Na jakość środowiska omawianego terenu wpływa również hałas pochodzący głównie ze wzmożonego ruchu komunikacyjnego. Na największe oddziaływanie akustyczne są narażone obszary zlokalizowane w pobliżu emitorów hałasu. Oddziaływanie akustyczne ma jednak charakter czasowy i lokalny, a po jego ustąpieniu możliwy jest powrót do stanu pierwotnego.

Zgodnie z mapą akustyczną dla miasta Bytom w obszarze objętym analizą nie występują ponadnormatywne stany natężenia dźwięku pochodzącego ze źródeł liniowych, np. dróg czy linii kolejowych (ta ostatnia przebiega za wschodnią granicą analizowanego terenu). Kolejka wąskotorowa przebiegająca w sąsiedztwie obszaru objętego projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* pełni wyłącznie funkcję atrakcji turystycznej, jest czynna okresowo (jedynie w weekendy w sezonie wakacyjnym) i nie stanowi uciążliwości akustycznej dla chronionej zabudowy mieszkaniowej występującej w granicach opracowania. Ponadto, wg mapy akustycznej dla miasta Bytom z 2016 r., nieprzekroczone też są wartości natężenia dźwięku ze źródeł punktowych w stosunku do wartości dopuszczalnych.

Na północ od obszaru objętego opracowaniem, przy ul. Błachówka 30 usytuowane jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe HANPOL zajmujące się produkcją i dystrybucją dań instant. Nieruchomość ta położona jest w granicach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej części miasta Bytomia, zwanym planem „Błachówka” – część południowa, przyjętym uchwałą nr VIII/113/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r. i ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Woj. Śląskiego poz. 2570 z dnia 6 maja 2015 r., na terenie oznaczonym symbolem 02MN/U - teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Działalność ta, zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Bytomiu, nie stwarza uciążliwości o czym świadczy m. in. fakt, że na działalność tej firmy dotychczas nie odnotowano żadnych skarg.

W stosunku do dawnej Fabryki Ceramiki Budowlanej Waclaw Jopek, zlokalizowanej na północny-wschód od obszaru objętego przedmiotowym *miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego* – należy stwierdzić, iż obecnie na tym terenie nie jest prowadzona funkcja produkcyjna, a nieruchomość jest podnajmowana mniejszym firmom na drobną działalność usługową bądź magazynową.

Mając na uwadze powyższe przyjąć należy, iż w sąsiedztwie terenu stanowiącego przedmiot niniejszego opracowania nie występują punktowe źródła ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska.

Promieniowanie niejonizujące

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- 1) stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- 2) urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń ww. rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m.

Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy $0,1 \text{ W/m}^2$.

W odniesieniu do obszarów planu źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są: linie przesyłowe energii elektrycznej, a przede wszystkim linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Bezpośrednio w granicach opracowania nie występują natomiast stacje bazowe, czy nadajniki telefonii komórkowej.

Zagrożenia środowiska wodno – gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych

Z punktu widzenia ochrony wód powierzchniowych niekorzystnym zjawiskiem jest naruszanie, bądź wycinka ich naturalnej otuliny biologicznej w postaci zadrzewień, bądź lasów o charakterze łągowym. Roślinność nadrzeczna stabilizuje koryta cieków, podnosi ich zdolność do samooczyszczania, a także pełni funkcje przeciwpowodziowe. Ponadto, stanowi siedliska wielu roślin i zwierząt. W tym kontekście za niekorzystne zjawisko należy uznać również regulację cieków wodnych, które na skutek takich zabiegów najczęściej tracą swój naturalny charakter.

Obecne zagrożenia w stosunku do wód powierzchniowych czy podziemnych dotyczą także możliwości migracji zanieczyszczeń atmosferycznych przedostających się do wód lub gruntu wraz z opadami atmosferycznymi.

Teren opracowania jest zlokalizowany w obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Zgodnie z materiałami archiwalnymi stopień zagrożenia zbiorników wód podziemnych w omawianym obszarze jest średni, bądź niski.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu

Poprzez brak realizacji ustaleń *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym. Stan ten jednak nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

Generalnie w przypadku braku realizacji ustaleń *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia.

Oddziaływania mogą być związane ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy zarówno mieszkaniowej jak i usługowej czy produkcyjnej. Wraz z postępującą urbanizacją środowisko przyrodnicze na przedmiotowym terenie pozostaje pod ciągłą presją antropogeniczną. W przypadku braku realizacji planu możliwa będzie sytuacja, w której na przedmiotowym obszarze zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, co może wiązać się między innymi z fragmentacją siedlisk, likwidacją roślinności, degradacją gruntu oraz zmianą warunków krajobrazowych. Przyrost nowych terenów zabudowanych przyczyni się do pogorszenia warunków aerosanitarnych, topoklimatycznych i akustycznych. Rozproszona zabudowa stanowić będzie wówczas realne zagrożenie dla przedmiotu ochrony ustanowionego w granicach opracowania Obszaru Natura 2000.

W przypadku braku realizacji *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zapewne utrzymana zostanie część obszarów rolnych.

Na otwartych terenach biologicznie czynnych w przypadku braku ich zagospodarowania postępować będzie spontaniczna sukcesja roślinności, w której końcowym stadium są zbiorowiska leśne. Część niezagospodarowanych obszarów zostanie w pierwszej kolejności zdominowana przez gatunki synantropijne.

6. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Lasy ochronne

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.4].

W zachodniej części terenu opracowania znajduje się fragment obszaru leśnego o charakterze ochronnym, dla którego zostanie opracowany wniosek o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na etapie sporządzania planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

6.1.2. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Analizowany obszar znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

W przedstawionym do oceny projekcie planu wprowadzono zapisy służące ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Wprowadzono m.in. nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu, nakaz zachowania istniejących cieków wodnych wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością w naturalnej formie, zakaz lokalizacji obiektów budowlanych innych niż urządzenia wodne i przeciwpowodziowe w granicach linii brzegowej oraz w naturalnej dolinie cieku wodnego czy zakaz realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy. W związku z tym realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia się ich stanu.

Istniejący w granicach opracowania ciek wraz z otuliną w odniesieniu do ustaleń planu został wydzielony w ramach osobnej jednostki o symbolu 1WP – teren wód powierzchniowych płynących, w związku z czym zostanie zachowany.

Na rysunku ocenianego *projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zaznaczono orientacyjny zasięg płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. jako informację, celem zastosowania przez projektantów – na etapie opracowania projektów – odpowiednich rozwiązań zabezpieczających (np. izolacja wzmocniona, rezygnacja z podpiwniczenia). Zdecydowanie większa część obszaru znajdująca się w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych to obszary biologicznie czynne, oznaczone na rysunku planu symbolem ZN – tereny zieleni nieurządzonej. Na terenach oznaczonych w planie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położonych częściowo w obszarze zasięgu płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p. p. t. nie przewiduje się realizacji większych skupisk zabudowy mieszkaniowej a jedynie uzupełnienie zabudowy istniejącej.

6.1.3. Ustalenia wynikające z warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Teren objęty ocenianym projektem planu znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Szarlejka” (kod: PLRW20007212669).

W odniesieniu do Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) – zgodnie z podziałem kraju na 172 obszary przedmiotowy teren znajduje się w JCWPd nr 111 (PLGW2000111).

Przez teren opracowania nie przepływają cieki istotne z punktu widzenia możliwości osiągnięcia dobrego stanu JCWP. Ciek w granicach opracowania zostanie zachowany w ramach jednostki **1WP**.

Zasadniczo oceniany projekt planu wprowadza rozwiązania służące ochronie wód. W związku z tym realizacja zamierzeń planu przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń nie powinna stwarzać zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych ww. jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

6.1.4. Złoża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze [1.2.7].

W granicach terenu projektu planu nie występują udokumentowane złoża kopalin.

6.1.5. Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu [1.2.8].

W ramach ustaleń projektu planu przewiduje się wprowadzenie jednostek urbanistycznych, które zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem będą podlegały ochronie akustycznej. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla poszczególnych obszarów zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz.112)),

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN}^* przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N^{**} przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
2	a) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	68	59	55	45

W ocenianym projekcie planu w zakresie ochrony przed **hałasem**:

- 2) wskazuje się tereny, należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) teren oznaczony symbolem **1ZP**, na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 3) wprowadza się nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w przedstawionym do oceny *miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów na obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

6.1.6. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych [1.2.5].

Zgodnie z art. 10a ww. ustawy ograniczeń przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze nie stosuje się dla gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Całość gruntów użytkowanych w chwili obecnej w ramach gospodarki rolnej została wskazana w ocenianym projekcie planu do przekształcenia w tereny zabudowy. Są to jednak stosunkowo nieduże powierzchnie.

W granicach opracowania, w jego zachodniej części, znajduje się fragment gruntów leśnych, dla którego zostanie opracowany wniosek o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

6.1.7. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody [1.2.3]

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony.

W granicach planu dominuje krajobraz kulturowy, który poza obszarami zabudowanymi ma głównie charakter rolniczy. Zwarty zadrzewiony obszar występuje głównie w części południowej i zachodniej - są to jedynie fragmenty większego kompleksu leśnego zlokalizowanego za południową i zachodnią granicą ocenianego planu.

Krajobraz obejmujący obszary zabudowane występuje przede wszystkim w północnej i wschodniej części terenu, gdzie przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne z towarzyszącymi usługami.

Zasadniczo przedmiotowy plan przewiduje lokalne poszerzenie lub rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem obszarów biologicznie czynnych, przy zachowaniu istniejącego zagospodarowania i stosunkowo znacznych terenów zieleni.

Choć realizacja nowych obszarów zabudowy będzie związana z powstawaniem zmian w lokalnym krajobrazie to jednak, mając na uwadze skalę przewidywanych zmian, należy stwierdzić, że ich realizacja nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na warunki krajobrazowe, a ogólny charakter terenu w kontekście wartości estetycznych zostanie zachowany.

W ocenianym planie uwzględniono ponadto zapisy z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

6.1.8. Flora i fauna

Flora i fauna podlega ochronie na mocy ustawy Prawo ochrony środowiska [1.2.2] oraz ustawy o ochronie przyrody [1.2.3].

Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

W myśl ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową (ściśłą lub częściową) obowiązują zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach;
- 4) pozyskiwania, zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania i przetwarzania okazów gatunków;
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków.

W stosunku do zwierząt należących do gatunków dziko występujących objętych ochroną ściśłą lub częściową wprowadza się m.in. następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 4) zbierania, przetrzymywania i posiadania okazów gatunków;
- 5) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 6) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 7) niszczenia ich gniazd;
- 8) niszczenia ich mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 9) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 10) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 11) preparowania okazów gatunków;
- 12) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 13) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 14) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 15) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 16) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także **tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy** oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W ustawie o ochronie przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nie szkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nie szkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

W granicach przedmiotowego terenu występują gatunki objęte ochroną prawną jak np. przedstawiciele ornitofauny.

Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje przede wszystkim rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem obszarów biologicznie czynnych, pośród których dominują otwarte użytki rolne. Jedynie lokalnie pod zabudowę zostały przeznaczone tereny obecnie zadrzewione,

bądź zakrzewione. Nie mniej w ramach ustaleń planu zakłada się zachowanie znacznych obszarów zieleni w granicach opracowania.

Z uwagi na lokalizację obszaru planu i uwarunkowania przyrodnicze aktualnie tereny biologicznie czynne, w postaci użytków rolnych czy zadrzewień są potencjalnym miejscem występowania gatunków chronionych związanych z tego typu siedliskami. W konsekwencji realizacja wybranych ustaleń planu będzie związana z zajęciem zbiorowisk roślinnych oraz siedlisk faunistycznych, w tym także siedlisk chronionych gatunków zwierząt. W przypadku siedlisk gatunków w ramach obszaru Natura 2000 zostały w planie sprecyzowane zapisy służące ograniczeniu wpływów realizacji planu co zostało omówione w kolejnym rozdziale.

Nie mniej należy stwierdzić, że ze względu na skalę planowanych zmian przeznaczeń terenów w odniesieniu do całkowitej powierzchni zachowywanych siedlisk (oraz siedlisk na terenach otaczających) realizacja ustaleń ocenianego projektu nie będzie stanowiła zagrożenia (źródła znaczącego oddziaływania) dla ogólnego stanu populacji przedmiotowych gatunków, choć lokalnie mogą zostać zajęte ich siedliska na powierzchni.

Aktualnie trudno jest jednoznacznie określić, które z gatunków z chwilą realizacji zapisów planu będą podlegały presji. W przypadku wprowadzanej zabudowy i w trakcie jej realizacji gatunki zwierząt podlegających ochronie, np. ptaki zostaną wyparte na tereny przyległe. Należy jednak podkreślić, że wprowadzanie nowych form zagospodarowania będzie przebiegało stopniowo, dlatego też nie przewiduje się, aby doszło do gwałtownego przekształcenia wszystkich siedlisk, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia. Dlatego wprowadzenie terenów zabudowy na obszary biologicznie czynne, przy pozostawieniu wielu powierzchni niezabudowanych w granicach ocenianego planu nie wpłynie negatywnie na zachowanie siedlisk i miejsc żerowania oraz możliwość swobodnej migracji dla awifauny i chiropterofauny.

W aspekcie infrastruktury sieci elektroenergetycznej warto pokreślić, iż przebiegająca przez teren opracowania dwutorowa linia elektroenergetyczna 400 kV Wielopole - Joachimów + Rokitnica - Łągisza, linia elektroenergetyczna 220 kV Blachownia-Łągisza oraz linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV są obiektami istniejącymi, a przedstawiony do oceny plan nie wprowadza lokalizacji nowych obiektów budowlanych infrastruktury sieci elektroenergetycznej, a jedynie ustala maksymalną wysokość obiektów budowlanych infrastruktury przesyłowej sieci elektroenergetycznej zlokalizowanych na terenach oznaczonym symbolami:

- 2 MN wynoszącą 30 m,
- 1 ZP wynoszącą 40 m,
- 6 MN wynoszącą 60 m,
- 1ZN, 3ZN wynoszącą 70 m,
- 2ZN wynoszącą 30 m.

Teren opracowania znajduje się poza istotnymi korytarzami migracji awifauny o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym. Mają tu jednak miejsce lokalne migracje zarówno ptaków jak i nietoperzy. Przedmiotowe linie elektroenergetyczne są obiektami istniejącymi, dopiero ich modernizacja wymagać będzie wykonania oceny oddziaływania inwestycji na środowisko i wówczas jej realizacja zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może określać sposoby

zabezpieczenia istniejących napowietrznych linii energetycznych oraz słupów wysokiego napięcia w sposób ograniczający oddziaływanie na awifaunę (np. ograniczający możliwość kontaktu z ptakami). Dlatego założenia planistyczne nie zmieniają stanu istniejącego w zakresie obiektów budowlanych infrastruktury sieci elektroenergetycznej, tym samym nie zmieniają stanu zachowania siedlisk i miejsc żerowania oraz nie przyczynią się do zmiany możliwości migracji dla awifauny i chiropterofauny.

6.1.9. Obszary chronione i korytarze ekologiczne

Praktycznie cały teren opracowania, za wyjątkiem wschodniego fragmentu, pozostaje w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „**Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie**” (PLH 240003). Obszar ten został utworzony w rejonie systemu podziemnych wyrobisk po eksploatacji kruszców metali i stanowi istotne zimowisko nietoperzy w Polsce.

W zasięgu omawianego obszaru chronionego w projekcie planu przewidziano przede wszystkim utrzymanie istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem ewentualnego dogęszczenia zabudowy, oraz realizację nowych terenów zabudowy. W granicach terenu opracowania nie występują płytkie wyrobiska, które w przypadku połączenia z powierzchnią mogłyby stanowić potencjalne miejsce schronienia nietoperzy. W tym kontekście ewentualna realizacja zabudowy nie przyczyni się do naruszenia i ograniczenia funkcjonalności ewentualnych schronień chiropterofauny. Należy jednak zauważyć, iż znaczna część obszaru chronionego w granicach planu jest już zabudowana.

Aby zapobiec ewentualnym zagrożeniom dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 w ocenianym projekcie planu wprowadzono istotne obostrzenie, zgodnie z którym w granicach obszaru Natura 2000 ustala się nakaz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym lokalizacji inwestycji i przedsięwzięć zgodnie z planem zadań ochronnych wydanym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 roku o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

Zapis ten zapewnia ograniczenie wystąpienia zagrożeń dla chronionego obszaru jakim są m.in. zabudowa rozproszona, która może mieć miejsce w przypadku pozostawienia terenu w obecnym stanie planistycznym.

Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, że realizacja projektu planu z zachowaniem jego zapisów i obostrzeń nie będzie źródłem znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000, ani na przedmiot jego ochrony.

Północno-zachodni fragment terenu opracowania położony jest w zasięgu otuliny Rezerwatu „Segiet”. Na tym terenie w planie przewiduje się realizację drogi dojazdowej w ramach jednostki 1KDD w śladzie istniejącej drogi gruntowej. Z uwagi na charakter wprowadzanego przeznaczenia w granicach otuliny rezerwatu nie przewiduje się występowania znaczącego oddziaływania na ten obszar oraz cel ochrony rezerwatu przyrody „Segiet”.

Korytarze ekologiczne

Aktualnie występujące w granicach opracowania tereny biologicznie czynne, zwłaszcza fragmenty obszarów zadrzewionych zachowują ciągłość strukturalną i funkcjonalną z terenami leśnymi rozciągającymi się na południe od granic opracowania.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi przez teren opracowania nie przebiegają główne, wyznaczone na terenie województwa śląskiego, korytarze migracyjne. Jednakże usytuowanie terenu umożliwia migrację zarówno ssaków kopytnych jak i awifauny.

Oceniany *plan zagospodarowania przestrzennego* przy zachowaniu znacznych powierzchni biologicznie czynnych nie będzie źródłem negatywnego oddziaływania na lokalne szlaki migracji zwierząt.

6.1.10. Obszary cenne przyrodniczo, a nie objęte ochroną

Do obszarów najbardziej wyróżniających się pod względem bioróżnorodności w granicach opracowania należą przede wszystkim obszary o charakterze zadrzewionym, a ponadto tereny siedlisk wodnych, w tym cieków wodnych oraz towarzyszących im zbiorowisk roślinnych.

Obszary o tym charakterze zostaną zgodnie z ustaleniami planu objęte jednostkami o podstawowym przeznaczeniu terenu wód powierzchniowych płynących, zieleni urządzonej lub nieurządzonej, co umożliwi ich utrzymanie (zachowanie), a co za tym idzie poprawę ogólnego systemu zieleni w mieście.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. „Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” z 2005 r.
3. Polska 2025 - Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r),
4. Dokument Rządowy Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 (Warszawa, 2008 r.),
5. Dokument Rządowy II Polityka ekologiczna państwa (2000 r.)

oraz międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę Polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w [ww.](#) dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,
- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej:
 - określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
 - uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizacje na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny,

- odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
 - powszechne i wzajemnie uzależnione uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
 - promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroelnictwo, ekosadownictwo),
 - zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
 - ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju,
 - ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwerozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
 - zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
 - ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
 - priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
 - ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody, a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto, strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,

- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 określa cele średniookresowe do 2016 r. m.in. dla:

- ochrony przyrody,
- ochrony i zrównoważonego rozwoju lasów,
- racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi,
- ochrony powierzchni ziemi,
- gospodarowaniem zasobami geologicznymi,
- jakości powietrza, ochrony wód, gospodarki odpadami, substancji chemicznych w środowisku, oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych.

Polityka ekologiczna państwa

Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu lokalnym. Jej główne cele to m. in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów,
- likwidację zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce,
- racjonalizację i modernizację gospodarki energetycznej,
- zmniejszenie uciążliwości transportu, w szczególności drogowego na terenach zamieszkania.

Wymienione powyżej cele znalazły generalnie odzwierciedlenie w ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu.

8. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA 2020) stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, którego prowadzenie zakłada się do roku 2070.

We wskazanym dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju.

Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe oraz powiązane z nimi kierunki działań zostały określone następująco:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 – adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1 – stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 – wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

4.1 – monitoring stanu środowiska i systemu wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)

4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze charakter oraz zakres (szczegółowość) ocenianego dokumentu planistycznego, a także charakter (uwarunkowania środowiskowe) i sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu należy stwierdzić, że miejscowy plan jest związany przede wszystkim z sektorami jakimi są: gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane, a w mniejszym stopniu również z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

W granicach planu nie występują tereny osuwisk oraz tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

Realizacja ustaleń planu przewidujących przede wszystkim lokalny i stosunkowo niewielki rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nie przyczyni się do powstania, czy też znaczącego pogłębienia zjawiska miejskiej wyspy ciepła.

Ogólnie rzecz ujmując ustalenia miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3, 1.4 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- nakaz zapobiegania powstawania emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (kierunek 1.3),
- dostawa ciepła ze zdalczynnej miejskiej sieci ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2),
- dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii (kierunek 1.3),
- realizacja zabudowy poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi i osuwisk (kierunek 1.5),
- wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 1.4).

Wskazane powyżej zapisy sprzyjają również innym kierunkom działań służącym adaptacji do zmian klimatu. Ponadto, omawianym celom i kierunkom sprzyjają także wybrane ustalenia planu przedstawione w rozdziale 13.

9. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Praktycznie cały teren opracowania, za wyjątkiem wschodniego fragmentu, pozostaje w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (PLH 240003). W zasięgu omawianego obszaru chronionego w projekcie planu przewidziano przede wszystkim utrzymanie istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem ewentualnego dogęszczenia zabudowy oraz realizację nowych terenów zabudowy.

W planie wprowadzono również zapisy ograniczające wpływy ewentualnego zainwestowania na obszar chroniony, w związku z czym nie przewiduje się znaczącego oddziaływania realizacji planu na obszar chroniony Natura 2000, co szerzej zostało przedstawione w rozdziale 6.1.9.

9.1 Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko: bezpośrednie i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Oceniany projekt *planu* przewiduje przede wszystkim lokalny rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą kosztem powierzchni biologicznie czynnych (głównie terenów rolnych, a także terenów zadrzewionych).

Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym, bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania.

Aktualnie na obszarach już zainwestowanych oraz w ich sąsiedztwie występuje stałe oddziaływanie na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych (ze źródeł komunikacyjnych i tzw. „niska emisja”), powstawaniem odpadów i ścieków oraz dokonanym, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu. Na terenach już zagospodarowanych realizacja ustaleń *planu* będzie więc związana głównie z utrzymaniem, bądź pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

W przypadku realizacji nowej zabudowy, czy też elementów infrastruktury oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy powierzchnie uszczelnione. Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Realizacja ustaleń planu będzie lokalnie związana z koniecznością wycinki zieleni wysokiej (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne (ograniczona zostanie ich powierzchnia), a potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta na tereny sąsiednie.

Dogęszczanie istniejącej zabudowy oraz realizacja nowych obszarów zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych przyczyni się do lokalnych zmian uwarunkowań krajobrazowych i topoklimatycznych.

Wzrost powierzchni terenów zabudowy przyczyni się również do wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych do powietrza (nasilenie tzw. „niskiej emisji”), które mogą stamtąd być wywiewane na tereny przyległe.

Tabela 2 Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów) 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych - wzrost ilości wytwarzanych odpadów - wzrost emisji hałasu bytowego - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe obiekty budowlane i towarzyszące im zagospodarowanie
pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują, brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych
wtórne	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują, brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy
skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów - kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego
krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują, brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej zabudowy - emisja hałasu komunikacyjnego - lokalna fragmentacja siedlisk - lokalna zmiana uwarunkowań topoklimatycznych
stałe	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu - zmiana lokalnych warunków krajobrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu - zmiany morfologii terenu związane z powstaniem nowych obiektów budowlanych - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych
chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją planu będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach jednostek stanowiących źródło oddziaływań, bądź na terenach przyległych. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż przedstawiony do oceny *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* nie wprowadza zainwestowań mogących być potencjalnym źródłem ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska w stosunku do obszarów chronionych akustycznie zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem zarówno tych w granicach opracowania jak i poza jego granicami.

O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania powierzchni biologicznie czynnych. Nie przewiduje się jednak, aby potencjalna kumulacja miała znacząco negatywny wpływ na stan środowiska.

Opisane wyżej wpływy zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami *planu*, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Uwzględniając skalę i charakter zmian ogólnych kierunków zagospodarowania przewidzianych w planie, generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

10. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

W wielu częściach przedmiotowego terenu, zwłaszcza w obszarach zabudowanych środowisko uległo znacznym przekształceniom i utraciło swoje pierwotne walory przyrodnicze. W granicach opracowania na terenach biologicznie czynnych znaczny udział mają tereny wykorzystywane rolniczo. Ponadto, występują obszary wód powierzchniowych, które wzbogacają różnorodność przyrodniczą.

W odniesieniu do istniejącego zagospodarowania plan przewiduje przede wszystkim rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem terenów użytkowanych rolniczo, bądź miejscami również zadrzewionych. W sposób szczegółowy stan środowiska na przedmiotowym terenie został przedstawiony w rozdziale 5.

Plan wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami dróg publicznych i wewnętrznych, infrastruktury technicznej, czy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Ponadto, wprowadza również zakaz realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości ponad 50 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływania związane z realizacją ocenianego projektu *planu* będą generalnie związane z lokalną niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami w planie oraz zapisami obowiązującego ustawodawstwa będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja projektowanych ustaleń nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. Obszary problemowe

Główne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ocenianego projektu planu zagospodarowania będą związane przede wszystkim z rozwojem obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz towarzyszącej infrastruktury (technicznej i komunikacyjnej).

W przypadku wprowadzania terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynnych, często problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur przyrodniczych (ekologicznych). W ocenianym projekcie *planu* pod tereny zabudowy przeznaczono przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo (pola uprawne), a w mniejszym stopniu obszary zadrzewione. Pod tym względem realizacja planu nie będzie źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko.

Należy zaznaczyć, że w projekcie planu wprowadzono nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W związku z powyższym ograniczenie zjawiska ponadnormatywnego oddziaływania hałasu będzie możliwe poprzez egzekwowanie zapisów planu oraz obowiązującego ustawodawstwa.

W granicach opracowania, zgodnie z Mapą Hydrograficzną Polski, lokalnie występują obszary płytko zalegających wód gruntowych (o głębokości do 1 m p.p.t.). Są to obszary o mało korzystnych warunkach gruntowo – wodnych i topoklimatycznych dla realizacji zabudowy (zwłaszcza mieszkaniowej). W ocenianym projekcie planu, miejscami przewidziano wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej we wspomnianych obszarach płytkich wód gruntowych. W obszarach, na których planuje się wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie płytkich wód gruntowych przy realizacji zabudowy należałoby uwzględnić stosowne rozwiązania zabezpieczające budynki lub rozwiązania z zakresu profilaktyki odwodnieniowej, jednak w taki sposób, aby nie spowodować zmiany stosunków wodnych z uwagi na zapis planu o brzmieniu: *nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu*. W celach informacyjnych poglądowy zasięg płytko zalegających wód gruntowych został przedstawiony na rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi odnoszące się do określonych przeznaczeń terenu.

Sposób, w jaki w planie (poza przepisami odrębnymi) realizowane są zapisy z zakresu ochrony poszczególnych elementów środowiska został opisany poniżej:

Ochrona powietrza atmosferycznego

W projekcie *planu* w zakresie ochrony powietrza ustala się:

- 1) nakaz zapobiegania powstawania emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- 3) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

Ochrona środowiska gruntowo – wodnego

W zakresie ochrony wód w ocenianym projekcie ustala się:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) nakaz zachowania istniejących cieków wodnych wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością w naturalnej formie;
- 5) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych innych niż urządzenia wodne i przeciwpowodziowe w granicach linii brzegowej oraz w naturalnej dolinie cieku wodnego zaznaczonego na rysunku planu symbolem 1WP;
- 6) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych;
- 7) ze względu na położenie obszaru planu w granicach: Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 330 Gliwice oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 329 Bytom, zakazuje się na tym obszarze:
 - a. realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy,
 - b. realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska wodnego.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi ustala się:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem,
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych,
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ponadto, w zakresie **postępowania z odpadami ustala się:**

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) dopuszczenie dla działalności prowadzonych na terenach objętych planem, magazynowania odpadów powstałych w wyniku tej działalności, wyłącznie w budynkach lub zadaszonych wiatach.

Ochrona przed nadmiernym hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

W zakresie ochrony przed hałasem w projekcie planu wprowadzono następujące ustalenia:

- 1) wskazuje się tereny, należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną,
 - b) teren oznaczony symbolem **1ZP**, na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – przy czym plan wprowadza zakaz realizacji funkcji związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży dla terenu 1ZP.
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed **promieniowaniem elektromagnetycznym** ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;

- 2) dla wszystkich pozostałych terenów na obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Ponadto, określono, że zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

14. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest w części niezagospodarowany. Północna i wschodnia część analizowanego obszaru obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej. Środkowa i południowa część terenu objętego projektem planu zajmuje powierzchnie biologicznie czynne w postaci użytków rolnych, w mniejszym stopniu zadrzewień.

Oceniany projekt *planu* przewiduje głównie lokalny rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą kosztem powierzchni biologicznie czynnych.

W projekcie wprowadzono również zapisy ograniczające wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

Z uwagi na przewidywany, lokalny rozwój terenów zabudowy w rejonie zalegania płytkich wód gruntowych przy ewentualnej realizacji zabudowy należałoby uwzględnić stosowne rozwiązania z zakresu profilaktyki odwodnieniowej, jednak w taki sposób, aby nie spowodować zmiany stosunków wodnych z uwagi na zapis planu o brzmieniu: *nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu.*

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu.

W zakresie prognozowania oddziaływania na środowisko zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Teren będący przedmiotem opracowania położony jest w południowej części Polski na obszarze województwa śląskiego w miejscowości Bytom, obręb Bobrowniki. Obszar związany z opracowaniem zajmuje powierzchnię około 31,9 ha. Analizowany obszar w około 50% zajmowany jest przez niską zabudowę mieszkalną jednorodziną i w 50% przez tereny uprawne i zieleń nieurządzoną.

Oceniany projekt planu wprowadza w większości takie przeznaczenia terenu, które nawiązują do istniejących już form zagospodarowania. W stosunku do stanu istniejącego oceniany projekt planu przewiduje się poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem obszarów biologicznie czynnych, a także wydzielenie projektowanej w północno-zachodniej części obszaru planu drogi dojazdowej łączącej ulicę Wiejską z ulicą Blachówka w Bytomiu zgodnie z istniejącą granicą lasu, w nawiązaniu do dokonanego w międzyczasie geodezyjnego podziału nieruchomości.

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie. W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

W zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi.

W zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnym zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe, czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również na przedmiotowym terenie podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach.

W ocenianym projekcie *planu* wprowadzono zapisy dotyczące zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w postaci ustaleń, nakazów i zakazów ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

W związku z powyższym za wystarczający uznaje się generalnie wspomniany monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową jej powiązań z otoczeniem.

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego (2000), teren opracowania położony jest w obrębie prowincji Wyżyn Polskich (34), na obszarze podprowincji Wyżyny Śląsko – Krakowskiej (341), makroregionu Wyżyny Śląskiej (341.1), w mezoregionie Garb Tarnogórski (341.12).

Obszar objęty projektem planu obejmuje w znacznej części tereny biologicznie czynne o charakterze rolniczym takie jak: łąki, pola uprawne. Powierzchnie biologicznie czynne są poroździelane przez skupienia zabudowy.

Przez obszar opracowania nie przebiegają korytarze migracji o charakterze regionalnym i ponadregionalnym wyznaczone na terenie województwa śląskiego.

Rzeźba przedmiotowego terenu jest zróżnicowana.

W północno-zachodniej części terenu zlokalizowane jest lokalne wyniesienie, gdzie rzędne wysokościowe osiągają ok. 313 m n.p.m. Z tego miejsca powierzchnia terenu opada w kierunku południowym.

Pod względem wysokościowym ze wspomnianym wyniesieniem na południu kontrastuje część terenu obejmująca znaczną część doliny cieków wodnych, gdzie rzędne w najniższym miejscu osiągają ok. 295 m n.p.m.

W granicach terenu opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Nie występują tu obszary dawnej płytkiej eksploatacji górniczej, na terenie brak zinwentaryzowanych danych sztybów, szybików i sztolni.

Teren opracowania jest zlokalizowany w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Północna część terenu jest zlokalizowana w zasięgu GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” o typie krasowo – szczelinowym w utworach triasowych. Natomiast południowa część terenu znajduje się w zasięgu GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”, również o typie krasowo – szczelinowym w utworach triasowych.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi stopień zagrożenia zbiorników wód podziemnych w omawianym obszarze jest średni, bądź niski.

Zgodnie z podziałem Polski na 172 Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) przedmiotowy teren pozostaje w zasięgu JCWPd nr 111 (PLGW2000111).

Zgodnie z Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami stan chemiczny oraz stan ilościowy wspomnianej JCWPd określone zostały jako słabe, przy czym możliwość osiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona.

Pod względem hydrograficznym teren opracowania jest położony w zlewni ciek wodnego (zlewnia V rzędu rzeki Wisły), stanowiącego dopływ Szarlejki i przepływającego w południowej części przedmiotowego obszaru.

Ciek wodny przepływający przez południową część terenu objętego ocenianym projektem *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* nie został wskazany na mapach zagrożenia powodziowego publikowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. Na przedmiotowym terenie, zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Bytomiu, nie odnotowano zgłoszeń o wylewaniu potoku i zalewaniu terenów przyległych, co wynika z bardzo małego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i podtopień w tym rejonie, znajdującego potwierdzenie w mapach zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Zgodnie z *Mapą hydrograficzną Polski* na południu terenu w rejonie doliny ciek występują płytkie wody gruntowe zalegające do 1 m p.p.t.

Jednolite części wód powierzchniowych

Przedmiotowy obszar znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Szarlejka” (kod: PLRW20007212669), stanowiącej silnie zmienioną część wód, której stan jest zły, a możliwość osiągnięcia celów środowiskowych zagrożona. Dla omawianej JCWP ustanowiono odstępstwo ze względu na wpływ działalności antropogenicznej na stan JCW oraz brak możliwości technicznych ograniczenia wpływu tych oddziaływań, co generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych do 2027 roku.

Na przestrzeni lat pod wpływem antropopresji (osadnictwa, rolnictwa i innej działalności gospodarczej) pierwotne siedliska ulegały przekształceniom, co pociągało za sobą zmiany w fizjonomii i strukturze gatunkowej poszczególnych fitocenoz.

W związku z powyższym roślinność na przeważającej powierzchni w granicach opracowania wyraźnie odbiega od potencjalnego stanu naturalnego.

Do siedlisk występujących w granicach opracowania należą przede wszystkim otwarte tereny rolne w postaci pól uprawnych, fragmenty zadrzewień, siedliska wodne związane z ciekami wodnymi, a ponadto siedliska typowo antropogeniczne do których należy zaliczyć tereny zieleni urządzonej oraz obszary ruderalne takie jak nieużytki porośnięte roślinnością spontaniczną.

Południowe fragmenty terenu opracowania zajmuje roślinność związana z doliną cieku wodnego, gdzie swój udział mają również wierzby (*Salix sp.*).

Rozproszone zadrzewienia o charakterze śródpolnym są również elementem agrocenoz, które wzbogacają omawiane ekosystemy i pełnią określone funkcje ekologiczne, na przykład stanowią schronienie i bazę pokarmową dla zwierząt. Pośród zadrzewień wyróżnić należy te lokalnie towarzyszące ciekom wodnym, pośród terenów otwartych.

Znaczną część siedlisk nieleśnych w granicach opracowania zajmują użytki rolne w postaci pól uprawnych. Uprawom rolnym powszechnie towarzyszą gatunki synantropijne, których skład gatunkowy jest uzależniony od charakteru prowadzonej uprawy. Często są to zespoły chwastów upraw należące pod względem fitosocjologicznym do klasy *Stellarietea mediae*.

Wśród zbiorowisk nieleśnych na wyróżnienie zasługują również zbiorowiska i gatunki związane z siedliskami wodnymi. Obecność powyższych siedlisk w granicach opracowania związana jest ściśle z obecnością cieków powierzchniowych. W ich strefie przybrzeżnej, a lokalnie także w podmokłych zagłębieniach terenu wykształca się roślinność szuwarowa, która może być tworzona przez takie gatunki jak pałka (*Typha sp.*), manna mielec (*Glyceria maxima*) czy trzcina pospolita (*Phragmites australis*).

W obszarach zabudowanych przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne zlokalizowane wśród ogrodów. W sąsiedztwie zabudowy występują często płyty zieleni urządzonej, w postaci trawników lub rabat z zielnymi gatunkami ozdobnymi lub użytkowymi, którym towarzyszą również ozdobne lub/i owocowe drzewa i krzewy.

Nieodłącznym elementem szaty roślinnej terenów zabudowanych (zainwestowanych) są płyty zbiorowisk ruderalnych (nieużytków) występujących na przykład przy ogrodzeniach, zabudowaniach czy na przydrożach. Porastają je gatunki synantropijne, odporne na działanie lokalnych stresorów, do których często należą rośliny nitrofilne preferujące podłoża bogate w związki azotowe. Elementem zieleni nieurządzonej na obszarze opracowania są także wydeptywane powierzchnie antropogeniczne często towarzyszące ciągom komunikacyjnym. Zbiorowiska tu występujące złożone są głównie z gatunków znoszących uszkodzenia mechaniczne takich jak na przykład babka zwyczajna (*Plantago major*).

Skład gatunkowy fauny jest w znacznej mierze uwarunkowany charakterem siedlisk występujących w granicach omawianego terenu. W związku z tym występują tutaj przede wszystkim gatunki związane z terenami otwartymi (rolnymi), zabudowaniami, a ponadto siedliskami wodnymi, a w pewnym stopniu także zadrzewieniami.

Do ssaków występujących na terenie opracowania należą potencjalnie pospolite i powszechnie występujące gatunki. Należą do nich między innymi: sarna (*Capreolus capreolus*), dzik (*Sus scrofa*) czy gatunki drapieżne jak lis (*Vulpes vulpes*). Istnieją tutaj również sprzyjające siedliska dla zająca szaraka (*Lepus europaeus*) i licznych gryzoni jak myszy czy norniki, a ponadto przedstawicieli ryjówkowształtnych jak kret (*Talpa europaea*). W rejonach zadrzewionych może pojawiać się również należąca do gryzoni wiewiórka (*Sciurus vulgaris*) i przedstawiciel jeżokształtnych - jeż zachodni (*Erinaceus europaeus*). Mogą

pojawiać się tutaj również przedstawiciele rzędu nietoperzy, przede wszystkim gatunki związane z osadami ludzkimi (zabudowaniami). W granicach opracowania nie stwierdzono jednak wyrobisk mających połączenia z powierzchnią, które mogłyby stanowić potencjalne miejsca schronienia nietoperzy. Potwierdzone miejsca wlotów i wylotów chiropterofauny znajdują się na północ od granic analizowanego terenu i oddziela je od obszaru będącego przedmiotem niniejszego opracowania istniejąca zabudowa mieszkaniowa, teren sportowo-rekreacyjny i teren leśny.

Zróżnicowanie siedlisk na terenie opracowania powoduje, iż stosunkowo licznie reprezentowana jest tutaj awifauna, pośród której występują gatunki związane z terenami otwartymi, zadrzewieniami i lasami, a ponadto siedliskami wodnymi.

Siedliska wodne i wilgotne na terenie opracowania są potencjalnym miejscem występowania płazów takich jak stosunkowo pospolite: żaba trawna (*Rana temporaria*), ropucha szara (*Bufo bufo*) czy żaba wodna (*Pelophylax esculentus*) i żaba jeziorkowa (*Pelophylax lessonae*).

Gady terenu mogą być reprezentowane przez jaszczurkę zwinkę (*Lacerta agilis*) czy zaskrońca zwyczajnego (*Natrix natrix*).

Bez wątplenia najliczniej reprezentowane w granicach opracowania są pajęczaki i owady. Wśród owadów spotkać można przedstawicieli różnych grup systematycznych zajmujących zróżnicowane siedliska, w tym między innymi przedstawicieli prostoskrzydłych, chrząszczy, muchówek, błonkówek czy pluskwiaków różnoskrzydłych.

W granicach planu dominuje krajobraz kulturowy, który poza obszarami zabudowanymi ma głównie charakter rolniczy, charakteryzujący się obecnością pól uprawnych. Jest on lokalnie urozmaicany przez obecność zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, a także cieków powierzchniowych. Zwarty zadrzewiony obszar występuje za południową i zachodnią granicą terenu opracowania.

Krajobraz obejmujący obszary zabudowane występuje przede wszystkim w północnej i wschodniej części terenu, gdzie przeważają budynki mieszkalne jednorodzinne z towarzyszącymi usługami.

Istotnym czynnikiem determinującym krajobraz przedmiotowego terenu (rozcinającym kompleksy upraw czy zabudowań) są ciągi komunikacyjne.

Praktycznie cały teren objęty projektem planu (za wyjątkiem jego wschodniego fragmentu) pozostaje w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „**Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie**” (PLH 240003).

Obszar ten został utworzony w rejonie systemu podziemnych wyrobisk po eksploatacji kruszców metali. Ostoja stanowi drugie co do wielkości zimowisko nietoperzy w Polsce, których liczba podczas zimowania w podziemiach dochodzi do kilkunastu tysięcy osobników. Obiekty są zasiedlane przez nietoperze również w sezonie letnim. W granicach ostoi stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy, w tym między innymi: mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*) nocek Natterera (*Myotis nattereri*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*) czy gacek szary (*Plecotus austriacus*), a ponadto nocek duży (*Myotis myotis*) – gatunek z załącznika nr II Dyrektywy Siedliskowej. Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych, do głównych zagrożeń i presji dla omawianego obszaru Natura 2000 są zanieczyszczenia odpadami przemysłowymi.

Północno-zachodni fragment terenu opracowania położony jest w zasięgu otuliny Rezerwatu „Segiet”.

Poza ww. nie występują tutaj inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody. Nie ma tu również pomników przyrody.

Środkowa i zachodnia część terenu opracowania położona jest w zasięgu obszaru wpisanego na listę UNESCO - Rezerwat Segiet będący fragmentem krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry wpisany na listę 9 lipca 2017 r. Przez teren opracowania przebiega ponadto granica strefy buforowej od obszaru wpisanego na listę UNESCO.

Rzeźba terenu oraz charakter zagospodarowania stanowią o wielu powiązaniach przyrodniczych przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi. Nie mniej należy podkreślić, iż aktualnie teren funkcjonalnie i przestrzenie jest powiązany przede wszystkim z obszarami zlokalizowanymi na południu, południowym wschodzie i zachodzie.

Wymiana biologiczna między terenem opracowania, a terenami przyległymi od południa, południowego wschodu i zachodu jest możliwa, za sprawą sąsiedztwa obszarów biologicznie czynnych, przede wszystkim lasów i zadrzewień oraz powierzchni otwartych pól. Jedynie od strony wschodniej i północnej powiązania są ograniczone obecnością osiedla o stosunkowo zwartej zabudowie. W centralnej części obszaru swobodna migracja wewnątrz terenu jest także w pewien sposób ograniczona z uwagi na koncentrację zabudowy i mniejszych ciągów komunikacyjnych.

Istotnymi łącznikami funkcjonalno-przestrzennymi z terenami przyległymi ze względu na ukształtowanie terenu jak i występujące w ich rejonie siedliska są doliny cieków wodnych.

Warto również wspomnieć, iż niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak pobocza dróg także umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się (migrację) gatunków. Dotyczy to jednak głównie kosmopolitycznych i wiatrosiewnych gatunków roślin.

Teren jest zlokalizowany poza istotnymi korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi na terenie województwa śląskiego czy kraju.

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko, a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”), ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemu zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi charakter naturalnych siedlisk, które tu niegdyś występowały oraz od stopnia przekształcenia pierwotnego środowiska. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne.

Lokalny stan środowiska na określonym obszarze kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową powiązań z otoczeniem.

Na skutek wieloletniego wpływu człowieka wiele komponentów środowiska w granicach terenu objętego opracowaniem podlegało przekształceniom i stale pozostaje pod wpływem oddziaływań antropogenicznych.

Degradacja lokalnego środowiska w granicach opracowania jest związana przede wszystkim z rozwojem osadnictwa i infrastruktury komunikacyjnej, a także z działalnością gospodarczą.

Poprzez brak realizacji ustaleń *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym. Stan ten jednak nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, a niekiedy może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

Generalnie w przypadku braku realizacji ustaleń *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zagrożenia i oddziaływania w stosunku do środowiska będą się utrzymywały, a lokalnie może dochodzić do ich pogłębienia.

Oddziaływania mogą być związane ze stopniowym rozwojem obszarów zabudowy zarówno mieszkaniowej jak i usługowej czy produkcyjnej. Wraz z postępującą urbanizacją środowisko przyrodnicze na przedmiotowym terenie pozostaje pod ciągłą presją antropogeniczną. W przypadku braku realizacji planu możliwa będzie sytuacja, w której na przedmiotowym obszarze zabudowa będzie rozwijana w sposób przypadkowy i nieukierunkowany, co może wiązać się między innymi z fragmentacją siedlisk, likwidacją roślinności, degradacją gruntu oraz zmianą warunków krajobrazowych. Przyrost nowych terenów zabudowanych przyczyni się do pogorszenia warunków aerosanitarnych, topoklimatycznych i akustycznych. Rozproszona zabudowa stanowić będzie wówczas realne zagrożenie dla przedmiotu ochrony ustanowionego w granicach opracowania Obszaru Natura 2000.

W przypadku braku realizacji *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zapewne utrzymana zostanie część obszarów rolnych.

Na otwartych terenach biologicznie czynnych w przypadku braku ich zagospodarowania postępować będzie spontaniczna sukcesja roślinności, w której końcowym stadium są zbiorowiska leśne. Część niezagospodarowanych obszarów zostanie w pierwszej kolejności zdominowana przez gatunki synantropijne.

Lasy ochronne to obszary leśne podlegające ochronie ze względu na pełnione funkcje, określone w Ustawie o lasach [1.2.4].

W zachodniej części terenu opracowania znajduje się fragment obszaru leśnego o charakterze ochronnym, dla którego zostanie opracowany wniosek o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na etapie sporządzania planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy Prawo wodne [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymaniu równowagi zasobów tych wód.

Analizowany obszar znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

W przedstawionym do oceny projekcie planu wprowadzono zapisy służące ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Wprowadzono m.in. nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu, nakaz zachowania istniejących cieków wodnych wraz z towarzyszącymi zadrzewieniami i roślinnością w naturalnej formie, zakaz lokalizacji

obiektów budowlanych innych niż urządzenia wodne i przeciwpowodziowe w granicach linii brzegowej oraz w naturalnej dolinie cieku wodnego czy zakaz realizacji inwestycji, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, odpady oraz emitowane pyły i gazy. W związku z tym realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do znaczącego pogorszenia się ich stanu.

Istniejący w granicach opracowania ciek wraz z otuliną w odniesieniu do ustaleń planu został wydzielony w ramach osobnej jednostki o symbolu 1WP – teren wód powierzchniowych płynących, w związku z czym zostanie zachowany.

Na rysunku ocenianego *projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* zaznaczono orientacyjny zasięg płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. jako informację, celem zastosowania przez projektantów – na etapie opracowania projektów – odpowiednich rozwiązań zabezpieczających (np. izolacja wzmocniona, brak podpiwniczenia). Zdecydowanie większa część obszaru znajdująca się w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych to obszary biologicznie czynne oznaczone na rysunku planu symbolem ZN – tereny zieleni nieurządzonej. Część z nich jednak została przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową.

Teren objęty ocenianym projektem planu znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie „Szarlejka” (kod: PLRW20007212669).

W odniesieniu do Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) – zgodnie z podziałem kraju na 172 obszary przedmiotowy teren znajduje się w JCWPd nr 111 (PLGW2000111).

Przez teren opracowania nie przepływają cieki istotne z punktu widzenia możliwości osiągnięcia dobrego stanu JCWP. Cieki w granicach opracowania będą mogły zostać zachowane w ramach jednostek ZN.

Zasadniczo oceniany projekt planu wprowadza rozwiązania służące ochronie wód. W związku z tym realizacja zamierzeń planu przy zachowaniu wprowadzanych ustaleń nie powinna stwarzać zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych ww. jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

W ocenianym projekcie planu w zakresie ochrony przed **hałasem**:

- 3) wskazuje się tereny, należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
 - a) tereny oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN**, na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
 - b) teren oznaczony symbolem **1ZP**, na którym obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 4) wprowadza się nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w przedstawionym do oceny *miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 3) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 4) dla wszystkich pozostałych terenów na obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Przedstawiony do oceny projekt planu przewiduje przede wszystkim rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej kosztem obszarów biologicznie czynnych, pośród których dominują otwarte użytki rolne. Jedynie lokalnie pod zabudowę zostały przeznaczone tereny obecnie zadrzewione, bądź zakrzewione. Nie mniej w ramach ustaleń planu zakłada się zachowanie znacznych obszarów zieleni w granicach opracowania.

Z uwagi na lokalizację obszaru planu i uwarunkowania przyrodnicze aktualnie tereny biologicznie czynne, w postaci użytków rolnych czy zadrzewień są potencjalnym miejscem występowania gatunków chronionych związanych z tego typu siedliskami. W konsekwencji realizacja wybranych ustaleń planu będzie związana z zajęciem zbiorowisk roślinnych oraz siedlisk faunistycznych, w tym także siedlisk chronionych gatunków zwierząt. W przypadku siedlisk gatunków w ramach obszaru Natura 2000 zostały w planie sprecyzowane zapisy służące ograniczeniu wpływów realizacji planu, co zostało omówione w poprzednich rozdziałach.

Nie mniej należy stwierdzić, że ze względu na skalę planowanych zmian przeznaczeń terenów w odniesieniu do całkowitej powierzchni zachowywanych siedlisk (oraz siedlisk na terenach otaczających) realizacja ustaleń ocenianego projektu nie będzie stanowiła zagrożenia (źródła znaczącego oddziaływania) dla ogólnego stanu populacji przedmiotowych gatunków, choć lokalnie mogą zostać zajęte ich siedliska na powierzchni.

Aktualnie trudno jest jednoznacznie określić, które z gatunków z chwilą realizacji zapisów planu będą podlegały presji. W przypadku wprowadzanej zabudowy i w trakcie jej realizacji gatunki zwierząt podlegających ochronie np. ptaki zostaną wyparte na tereny przyległe. Należy jednak podkreślić, że wprowadzanie nowych form zagospodarowania będzie przebiegało stopniowo, dlatego też nie przewiduje się, aby doszło do gwałtownego przekształcenia wszystkich siedlisk, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia. Dlatego wprowadzenie terenów zabudowy na obszary biologicznie czynne, przy pozostawieniu wielu powierzchni niezabudowanych w granicach ocenianego planu nie wpłynie negatywnie na zachowanie siedlisk i miejsc żerowania oraz możliwość swobodnej migracji dla awifauny i chiropterofauny.

W aspekcie infrastruktury sieci elektroenergetycznej warto pokreślić, iż przebiegająca przez teren opracowania dwutorowa linia elektroenergetyczna 400 kV Wielopole - Joachimów + Rokitnica - Łagisza, linia elektroenergetyczna 220 kV Blachownia-Łagisza oraz linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV są obiektami istniejącymi, a przedstawiony do oceny plan nie wprowadza lokalizacji nowych obiektów

budowlanych infrastruktury sieci elektroenergetycznej, a jedynie ustala maksymalną wysokość obiektów budowlanych infrastruktury przesyłowej sieci elektroenergetycznej zlokalizowanych na terenach oznaczonym symbolami:

- 2 MN wynoszącą 30 m,
- 1 ZP wynoszącą 40 m,
- 6 MN wynoszącą 60 m,
- 1ZN, 3ZN wynoszącą 70 m,
- 2ZN wynoszącą 30 m.

Teren opracowania znajduje się poza istotnymi korytarzami migracji awifauny o znaczeniu regionalnych lub ponadregionalnym. Mają tu jednak miejsce lokalne migracje zarówno ptaków jak i nietoperzy. Przedmiotowe linie elektroenergetyczne są obiektami istniejącymi, dopiero ich modernizacja wymagać będzie wykonania oceny oddziaływania inwestycji na środowisko i wówczas jej realizacja zgodnie z ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może określać sposoby zabezpieczenia istniejących napowietrznych linii energetycznych oraz słupów wysokiego napięcia w sposób ograniczający oddziaływanie na awifaunę (np. ograniczający możliwość kontaktu z ptakami). Dlatego założenia planistyczne nie zmieniają stanu istniejącego w zakresie obiektów budowlanych infrastruktury sieci elektroenergetycznej, tym samym nie zmieniają stanu zachowania siedlisk i miejsc żerowania oraz nie przyczynią się do zmiany możliwości migracji dla awifauny i chiropterofauny.

Praktycznie cały teren objęty projektem planu (za wyjątkiem jego wschodniego fragmentu) pozostaje w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „**Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie**” (PLH 240003). Obszar ten został utworzony w rejonie systemu podziemnych wyrobisk po eksploatacji kruszców metali i stanowi istotne zimowisko nietoperzy w Polsce.

W zasięgu omawianego obszaru chronionego w projekcie planu przewidziano przede wszystkim utrzymanie istniejącego zagospodarowania z dopuszczeniem ewentualnego dogęszczenia zabudowy, oraz realizację nowych terenów zabudowy. W granicach terenu opracowania nie występują płytkie wyrobiska, które w przypadku połączenia z powierzchnią mogłyby stanowić potencjalne miejsce schronienia nietoperzy. W tym kontekście ewentualna realizacja zabudowy nie przyczyni się do naruszenia i ograniczenia funkcjonalności ewentualnych schronień chiropterofauny. Należy jednak zauważyć, iż większa część obszaru chronionego w granicach planu jest już zabudowana.

Aby zapobiec ewentualnym zagrożeniom dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 w ocenianym projekcie planu wprowadzono istotne obostrzenie zgodnie, z którym w granicach obszaru Natura 2000 ustala się nakaz realizacji zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym lokalizacji inwestycji i przedsięwzięć zgodnie z planem zadań ochronnych wydanym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 roku o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

Zapis ten zapewnia ograniczenie wystąpienia zagrożeń dla chronionego obszaru jakim są m.in. zabudowa rozproszona, która może mieć miejsce w przypadku pozostawienia terenu w obecnym stanie planistycznym.

Mając na uwadze powyższe można stwierdzić, że realizacja projektu planu z zachowaniem jego zapisów i obostrzeń nie będzie źródłem znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000, ani na przedmiot jego ochrony.

Północno-zachodni fragment terenu opracowania położony jest w zasięgu otuliny Rezerwatu „Segiet”. Na tym terenie w planie przewiduje się realizację drogi dojazdowej w ramach jednostki 1KDD w śladzie istniejącej drogi gruntowej. Z uwagi na charakter wprowadzanego przeznaczenia w granicach otuliny rezerwatu nie przewiduje się występowania znaczącego oddziaływania na ten obszar oraz cel ochrony rezerwatu przyrody „Segiet”.

Korytarze ekologiczne

Aktualnie występujące w granicach opracowania tereny biologicznie czynne, zwłaszcza fragmenty obszarów zadrzewionych zachowują ciągłość strukturalną i funkcjonalną z terenami leśnymi rozciągającymi się na południe od granic opracowania.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi przez teren opracowania nie przebiegają główne, wyznaczone na terenie województwa śląskiego, korytarze migracyjne. Jednakże usytuowanie terenu umożliwi migrację zarówno ssaków kopytnych jak i awifauny.

Oceniany *plan zagospodarowania przestrzennego* przy zachowaniu znacznym powierzchni biologicznie czynnych nie będzie źródłem negatywnego oddziaływania na lokalne szlaki migracji zwierząt.

Do obszarów najbardziej wyróżniających się pod względem bioróżnorodności w granicach opracowania należą przede wszystkim obszary o charakterze zadrzewionym, a ponadto tereny siedlisk wodnych, w tym cieków wodnych oraz towarzyszących im zbiorowisk roślinnych.

Obszary o tym charakterze zostaną zgodnie z ustaleniami planu objęte jednostkami o podstawowym przeznaczeniu terenu wód powierzchniowych płynących, zieleni urządzonej lub nieurządzonej, co umożliwi ich utrzymanie (zachowanie), a co za tym idzie poprawę ogólnego systemu zieleni w mieście.

Oceniany projekt *planu* przewiduje przede wszystkim lokalny rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą kosztem powierzchni biologicznie czynnych (głównie terenów rolnych, a także terenów zadrzewionych).

Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym, bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zainwestowania.

Aktualnie na obszarach już zainwestowanych oraz w ich sąsiedztwie występuje stałe oddziaływanie na środowisko związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych (ze źródeł komunikacyjnych i tzw. „niska emisja”), powstawaniem odpadów i ścieków oraz dokonany, nieodwracalny przekształceniem powierzchni terenu. Na terenach już zagospodarowanych realizacja ustaleń *planu* będzie więc związana głównie z utrzymaniem, bądź pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

W przypadku realizacji nowej zabudowy, czy też elementów infrastruktury oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy polegać będzie między innymi na emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy powierzchnie uszczelnione. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Realizacja ustaleń planu będzie lokalnie związana z koniecznością wycinki zieleni wysokiej (drzew i krzewów). Wraz z zajęciem terenów biologicznie czynnych trwałe przekształcone zostaną siedliska faunistyczne (ograniczona zostanie ich powierzchnia), a potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta na tereny sąsiednie.

Dogęszczanie istniejącej zabudowy oraz realizacja nowych obszarów zabudowy kosztem powierzchni biologicznie czynnych przyczyni się do lokalnych zmian uwarunkowań krajobrazowych i topoklimatycznych. Wzrost powierzchni terenów zabudowy przyczyni się również do wzrostu emisji zanieczyszczeń atmosferycznych do powietrza (nasilenie tzw. „niskiej emisji”), które mogą stamtąd być wywiewane na tereny przyległe.

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją planu będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Kumulacji podlegać będzie przede wszystkim hałas, a także emitowane zanieczyszczenia atmosferyczne. Kumulacja ta może mieć miejsce w granicach jednostek stanowiących źródło oddziaływań bądź na terenach przyległych. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż przedstawiony do oceny *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu* nie wprowadza zainwestowań mogących być potencjalnym źródłem ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska w stosunku do obszarów chronionych akustycznie zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem zarówno tych w granicach opracowania jak i poza jego granicami.

O efekcie kumulacji w skali lokalnej można mówić również w przypadku zajmowania powierzchni biologicznie czynnych. Nie przewiduje się jednak, aby potencjalna kumulacja miała znacząco negatywny wpływ na stan środowiska.

Opisane wyżej wpływy zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym ustawodawstwie dotyczącymi między innymi dopuszczalnych poziomów hałasu i sposobu ograniczenia jego wpływu, a także gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej.

Uwzględniając skalę i charakter zmian ogólnych kierunków zagospodarowania przewidzianych w planie, generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości ponad 50 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływania związane z realizacją ocenianego projektu *planu* będą generalnie związane z lokalną niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków

i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami w planie oraz zapisami obowiązującego ustawodawstwa będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja projektowanych ustaleń nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Główne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji ocenianego projektu planu zagospodarowania będą związane przede wszystkim z rozwojem obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz towarzyszącej infrastruktury (technicznej i komunikacyjnej).

W przypadku wprowadzania terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynnych, często problemem jest znalezienie równowagi pomiędzy presją zabudowywania kolejnych obszarów atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur przyrodniczych (ekologicznych). W ocenianym projekcie planu pod tereny zabudowy przeznaczono przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo (pola uprawne), a w mniejszym stopniu obszary zadrzewione. Pod tym względem realizacja planu nie będzie źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko.

Należy zaznaczyć, że w projekcie planu wprowadzono nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego – od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W związku z powyższym ograniczenie zjawiska ponadnormatywnego oddziaływania hałasu będzie możliwe poprzez egzekwowanie zapisów planu oraz obowiązującego ustawodawstwa.

W granicach opracowania, zgodnie z Mapą Hydrograficzną Polski, lokalnie występują obszary płytko zalegających wód gruntowych (o głębokości do 1 m p.p.t). Są to obszary o mało korzystnych warunkach gruntowo – wodnych i topoklimatycznych dla realizacji zabudowy (zwłaszcza mieszkaniowej). W ocenianym projekcie planu, miejscami przewidziano wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej we wspomnianych obszarach płytkich wód gruntowych. W obszarach, na których planuje się wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej w rejonie płytkich wód gruntowych przy realizacji zabudowy należałoby uwzględnić stosowne rozwiązania zabezpieczające budynki lub rozwiązania z zakresu profilaktyki odwodnieniowej, jednak w taki sposób, aby nie spowodować zmiany stosunków wodnych z uwagi na zapis planu o brzmieniu: *nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu*. W celach informacyjnych pogładowy zasięg płytko zalegających wód gruntowych został przedstawiony na rysunku *planu*...

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest w części niezagospodarowany. Północna i wschodnia część analizowanego obszaru obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej. Środkowa i południowa część terenu objętego projektem planu zajmuje powierzchnie biologicznie czynne w postaci użytków rolnych, w mniejszym stopniu zadrzewień.

Oceniany projekt *planu* przewiduje głównie lokalny rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z towarzyszącą infrastrukturą kosztem powierzchni biologicznie czynnych.

W projekcie wprowadzono również zapisy ograniczające wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

Z uwagi na przewidywany, lokalny rozwój terenów zabudowy w rejonie zalegania płytkich wód gruntowych przy ewentualnej realizacji zabudowy należałoby uwzględnić stosowne rozwiązania z zakresu profilaktyki odwodnieniowej, jednak w taki sposób, aby nie spowodować zmiany stosunków wodnych z uwagi na zapis planu o brzmieniu: *nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu.*